فتح
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان، خارج کشور
دور دوم نشراتي ـ سال دوم شماره، دهم چهارشنبه ۷ سرطان
۱۳۷٤ هـ ش ـ ۳۰ محرم الحرام ۱٤۱٦هـ ق ـ ۲۸ جون ۱۹۹۵ م

توسط نماینده خاص رئیس جمهور کشورمان

پیام رئیس جمهور دولت اسلامی افغانستان تسلیم حامد الغابد گردید

گزارش منابع دپلوماتیك حاکیست بتاریخ ۲ سرطان سال جاری در دیدار مسعود خلیلی نماینده خاص رئیس جمهور دولت افغانستان با رئیس کنفرانس کشور های اسلامی در شهرجده عربستان سعودی پیام استاد برهان الدین ربانی رئیس جمهور دولت اسلامی افغانستان تسلیم دکتور حامد الغابد رئیس آن سازمان گردید.

گزارش می افزاید در پیام رئیس جمهور کشور مان بر نقش سازمان کنفرانس اسلامی در اعاده صلح در افغانستان تأکید شده است.

د سوله بیزو هڅو په لړ کی

د جماعت اسلامی پاکستان یو هیئت کابل ته لاړ

پیښور: د جماعت اسلامی پاکستان یو هیئت د جماعت اسلامی د صوبه سرحد امیر پروفیسور ابراهیم په مشری چی د سوله بیز هڅو په لړ کی جلال آباد ته تللی ؤ د چنگابښ میاشتی په ینځمه نیته د کابل په لور لاړل.

پدغه هیئت کی د صوبه سرحد د جماعت اسلامی مرستیال شبیر احمد هم غړیتوب لری.

د جماعت اسلامی پاکستان سوله بیز هیئت به په کابل له محترم جمهوررئیس او نورو دولتی مشرانو سره لیدنی وکړی.

به قوماندانی کریم و علی محمد در ولسوالی اندراب

هفتصد و پنجاه تن از افراد مسلح مخالف به دولت اسلامی پیوستند

گزارشهای رسیده از ولایت بغلان مشعر است دو گروپ چهارصد وپنجاه نفری و سه صد نفری مخالفین بتاریخ ۲ سرطان سال جاری در ولسوالی اندراب ولایت بغلان با درك حقانیت دولت صفوف مخالفین را ترك و با اردوی اسلامی یکجا شدند.

در ترکیب گروپ چهار صد وپنجاه نفری پیوسته به دولت اسلامی قوماندانان هر یك معلم قربان، معلم ابراهیم، محب الله، گرگ علی، وزیر محمد، عبدالحبیب، حبیب شاه، ملا محمد و عبدالمعروف شامل میباشد. گروپ متذکره با سه صد وپنجاه میل کلاشینکوف، چهار دستگاه زیو، هشت ضرب توپ هشتاد و دو ملی متری، بیست ضرب هاوان، پانزده میل پیکا، و مقدار زیادی مهمات ثقیل و خفیف مجهز بودند.

همچنان گروپ سه صد نفری که در پشه ئی ولسوالی اندراب به اردوی اسلامی پیوستند با یك صد وهشتاد میل کلاشیکوف یك میل دهشکه، هشت میل راکت انداز، چهار میل پی کا، یك پایه دستگاه مخابره R.143 و مقدار زیاد مهمات مختلف النوع مجهز میباشند. با پیوستن این افراد که قبلاً در صفوف حزب اسلامی تنظیم بودند در یازده قریه ولسوالی اندراب حاکمیت دولتی تأمین گردید.

محترم جمهور رئیس دیونیچا او ای تی سی مؤسسی مشرانو سره په لیدنه کی:

دولت ددغی مؤسسی له کار او فعالیت څخه مننه کوی او هیله لری چی د مؤسسی په کار کی تحرك او چټکتیا راشی

د افغانستان اسلامی دولت رئیس محترم پروفیسور برهان الدین ربانی نن له غرمی مخکی د «یونیچا» د افغانستان د خلکو لپاره د ماین پاکولو د اداری رئیس او د ای تی سی اداری رئیس ددلکشا په ماڼی کی خپل حضور ته ومنل.

د جمهوری ریاست مطبوعاتی دفتر د باختر اطلاعاتی آژانس خبریال ته ددغه خبر د څرگندولو په ترڅ کی وویل ددغی کتنی په بهیر کی د یونیچا د مؤسسی رئیس د کابل په ښار او دافغانستان په نورو ولایاتو کی د خپلی مؤسسی د کار او فعالیت په اړه رپوټ د افغانستان اسلامی دولت د محترم جمهور رئیس حضور ته وړاندی کړ.

ص(۷)

داسلامی دولت دښنه نیست نه باید گتبه واخستل شی

مخالفین چی دپردیو په لمسون او قوماندہ لگیادی په کابل باندی دیوبل ناجایز جنگ دپاره دړکی کوی داسی څرگندیږی چی داقتدار دنیولو لپاره دهر یوی نسخی په عملی کولو سره یو ځلی بیا غواړی بی گناه او بی دفاع عوام په وینو کښی لیت پیت کړی او دځوارلس کلن سپیڅلی جهاد اهداف دخاورو لاندی کړی.

ص(۲)

دولت مسؤول حراست و دفاع از آرمانهای انقلاب اسلامیست

طوریکه تجارب سالهای گذشته ثابت ساخته و وضعیت کنونی نشان میدهد پهلوانان شکست خورده از خود اراده و اختیار نداشته و عنان انها در دست دیگران است و اینها مانند ادمك های مصنوعی از راه دور کنترول و اداره می شوند

د دوستم ملیشیانو د زوال شیبی

په دی وروستیو وختو کښی چی د مزاری د باند اصلی مرکز او مقر بامیان د دولت په قبضه کښی راغلی دی او د دوستم په قلمرو کښی د ځپلو او سلامی کیدو یوه نوی مرحله رامینځ ته شوی ده نه یوازی د ملیشو د زوال شیبی را رسیدلی دی بلکه ورسره جوخت د هم اهنگی!!د شورا جنازه هم واخستلی شوه ص(٦)

در زیر ذره بین

* فرق بین (سرقت) و (توارد) درشهادت!
*آیا توطئه، دیگری در حال شکل گرفتن است؟
*کلاتکاری در پرداخت طویانه ص(٦)

هلـه بـه بیـا داوړی شـړی شـی!

ص(٦)

... خو بیا هم مستیری ته هرکلی وایو!

* دمستیری د هڅو له پیل سره لومړی ترټولو محترم استاد ربانی خپل ملاتړ اعلان کړ. ص (۳)

دافغانستان اسلامی دولت او دتوطیو لری.

کتونکی په دی عقیده دی چی دافغانستان اسلامی دولت په سیاسی او نظامی تدبیر سره اوس ددی جوگه شوی چی داسلام دښمنان دهمیشه لپاره په افغانستان کی دواکمنی له خوبه محروم کړی.. ص(٤)

هجرت افغانها و تاثیرات آن بر فرهنگ و ثقافت صوبه سرحد

از برکت جهاد و مهاجرین افغانستان کارخانه داران کراچی، پنجاب و مخصوصاً لاهور ملیون ها روپیه سود بردند یك کارخانه دار بمن گفت که از برکت این جهاد یکصد ملیون کلدار حاصل کردم از کویته تا به پشاور برای صد ها و حتی هزار ها کمپ مواد اولیه باید تهیه میشد و در تهیه آن صد ها هزار نفر پاکستانی مصروف کار بودند.(رستم شاه مهمند)

* دانشوران افغان همراه با خود گنجینه های ادب و فرهنگ خود را نیز آوردند اهل علم و فن ما نیز از آن در حد کمال مستفید شدندو ما از آنهابسیار چیز را آموختیم(داکتر نواز طاهر رئیس پشتو اکادیمي)

ص(۳)

زمینه های عمران و توسعه در افغانستان

*عملیه اعمار وتوسعه اقتصادی یك عملیه اقتصادی محض نیست بلکه یك عملیه، اجتماعی اقتصادی است که برفرهنگ وسلوك انسانی اثر میگذارد

ص(٤)

یادداشت مدیر مسئول

ملل متحد و تلاشهای تازه برای صلح

دوماه قبل زمانی که نماینده خاص دبیرکل سازمان ملل در رابطه با افغانستان نتوانست در ماموریت محوله اش مبنی بر تشکیل میکانیزم انتقال قدرت موفق گردد ناگهان پروسه صلح را نیمه تمام گذاشته منطقه را بسوی نیویارك مقر سازمان ملل ترك گفت.

بی تردید یکی از دلایل عمده، بی نتیجه ماندن برنامه آقای مستیری ظهور گروه طالبان در صحنه نظامی و سیاسی و تحولات برق آسا و شگرف نظامی در اطراف کابل محسوب میگردد که منجر به حذف نیروهای اصلی مخالف دولت (ائتلاف هماهنگی) از صحنه نظامی و سیاسی کشور گردید و کابل از تیر رس سلاحها و پرتاب راکت و تهدید روز افزون آنها نجات یافت.

ولی با وجود پدیده های فوق الذکر بر نامه آقای مستیری در گذشته متاثر از یك سلسله نواقص از نظر تخنیك کار نیز بود که با اضافه شدن جوسازیهای کاذب و مداخلات خارجی پروسه صلح بیشتر آسیب پذیر گردید و آقای مستیری نتوانست از عهده مسؤلیتی که بخاطر تشکیل میکانیزم قابل قبول برای همه اطراف متقبل شده بود موفق برون آید.

دولت اسلامی با وجود موفقیت های چشمگیر نظامی و انکشافات حیرت انگیزي که در راستای استراتیژی صلح خواهانه آن بدست آمد همکاری همه جانبه خود را با ماموریت نماینده خاص سرمنشی ملل متحد اعلام نموده و حاضر به انتقال قدرت به میکانیزمی گردید که مسؤلیت تشکیل آنرا مستیری به عهده داشت

پس از مسکوت ماندن غیر موجه پروژه صلح ملل متحد در رابطه با افغانستان دولت اسلامی از کوشش هائی که توسط سازمان کنفرانس کشور های اسلامی و مصلحین خارجی و داخلی در این جریان صورت گرفت با کمال علاقمندي و حسن نیت استقبال نمود و با وجود اظهارات غیر مسئولانه و یك جانبه، آقای مستیری بار دیگر آمادگي خود را برای کمك و تعاون با

ص(۷)

...خو بیا هم مستیری ته هرکلی وایو!

*** ترټولو مهم ټکی چی مستیری یی باید په عملی کولو کی ګړندی ګامونه واخلی هغه د بهرنی لاسوهنی پای دی.**

یوځل بیا تر هغی وروسته چی څو ورځی وړاندی محمود مستیری د ملګرو ملتو دسولی دهیئت مشر دملګرو ملتو دعمومی منشی پطروس عالی سره په جینواکی ولیدل دا ګونګسی تر غوږ شوی چی مستیری غواړی یوځل بیا دی سیمی ته راشی او دافغانستان مسئلی دحل په خاطر نوی هڅی په لاره واچوی، مستیری تیر ځل هغه وخت دافغانستان مسئلی دحل په خاطر ډګرته راووت چی دمخالفینو کودتایی حرکت دماتی سره مخ شو. په دی دوران کی لمړی لوری چی دمستیری دهڅو ملاتړ اعلان کړ هغه داسلامی دولت جمهور رئیس محترم استاد ربانی ؤ چی دملاتړ تر څنګ یی دمرستو ژمنه هم ورسره وکړه مستیری دهڅو په لومړی پړاو کی لکه څنګه چی باید وی جدی نه ؤ او نه یی هم ددی کوښښ وکړ چی دا هڅی ګړندی او تندی کړی یواځی هغه وخت یی هڅو کی لږ تحرك او خوځښت پیدا شو چی داستاد ربانی د دوری دپای ورځی را نږدی شوی، خو دا تحرك هم په عمل کی نه ؤ یواځی تبلیغاتی بڼه ئی درلوده، په دی معنی چی مستیری کابل - مزارشریف، چهار آسیاب، هرات، جلال آباد او پیښور ته زیاتی منډی را منډی وکړی خو عملی ډګر کی چی اسلامی دولت ورته نعری وهلی چی باید دقدرت دانتقال لپاره زر تر زره یو میکانیزم وټاکی څه ګټور ګام وانخست او هره طرحه یی چی دمسئلی دحل په خاطر وړاندی کړه دناکامی سره مخ شوه.

دمستیری دهڅو لومړی پړاو دناکامیدو یو عمده دلیل دا واچی هغه په دی ونه توانیده چی ټول لوری یوه ګډ میکانیزم باندی متفق کړی او دهغه له مخی دقدرت انتقال صورت وومی

*** اوس چی دملګرو ملتو دسولی د هیئت مشر مستیری غواړی بیا سیمی ته راشی او دمسئلی حل کی مرسته وکړی باید دا څوټکی په پام کی ونیسی.یو خو داچی باید خپلو هڅو کی ډیر جدی وی، دمسئلی دحل په خاطر عملی او جدی ګامونه واخلی.**

*** دمستیری د هڅو له پیل سره لومړی ترټولو محترم استاد ربانی خپل ملاتړ اعلان کړ.**

لومړی طرحه یی هم دزیاتو منډو را منډو وروسته دټولو خواو څخه رد شوه او د هغی وروسته یی چی دوهمه طرحه وړاندی کړه سمدستی یی ټولو خوا مقابل کی حساسیت وښود او هغه یی غیر عملی لار وبلله، داټولی طرحی په داسی حال کی وړاندی شوی چی اسلامی دولت هره لحظه دقدرت د انتقال لپاره چمتوالی ښود او دملګرو ملتو دسولی هیئت باندی همدا غږ کاوه چی باید دیوه میکانیزم جوړولو کی جدی شی خو مستیری پرته له دی چی په دی بریالی شی یو میکانیزم د قدرت د انتقال لپاره وړاندی کړی دسیمی څخه پښی وباسلی او دا مسئله یی پرځای پریښوده، تر ډیره غلی ؤ بلاخره یی څه موده وړاندی په ستاکهلم کی یوی غونډی ته داسی خبری وکړی چی ښی ورسره نه برښیدلی، دده دیوه بی طرفه مینځګړی حیثیت یی تورن کاوه او هغه له واقعیت څخه دلیری لری هم وی په دی معنی چی دده دهڅو د لومړی پړاو د ناکامیدو مسول پخپله دی ونه داچی اسلامی دولت، خو ده داپړه پردولت وراچوله ددی یی څایه تور سره سره داسلامی دولت مسولو مقاماتو خو ځلی دخپلو استازو او مرکو له لاری دملګرو ملتوغوښتنی چی راشی او خپلی نیمګړی هڅی پای ته ورسوی او اوس چی دملګرو ملتو دسولی د هیئت مشر مستیری غواړی بیا سیمی ته راشی او دمسئلی حل کی مرسته وکړی باید دا څوټکی په پام کی ونیسی.یو خو داچی باید خپلو هڅو کی ډیر جدی وی، دمسئلی دحل په خاطر عملی او جدی ګامونه واخلی.

بل دی داخل ځان سره داسی کسان سلاکاران ونیسی چی دمسئلی دحل په خاطر ګټوری مشوری ورکړی داسی نشی چی دحل لار پریږدی او خلك یی دخپلو اهدافو دپلی کولو په خاطر استعمال کړی، بل تر ټولو مهم ټکی چی مستیری باید عملی کولوکی ګړندی ګامونه واخلی هغه دپردی مداخلی مخنیوی دی، دی باید دی برخه کی ټول هیوادونه وپوهوی چی دافغانستان په کورنیو چاروکی مداخله ونکړی ځکه تر هغی چی د پردیو مداخلی روانی وی دمسئلی حل او دمسئلی دحل په خاطر طرحو عملی کول نا ممکن ښکاری.

په هر صورت اسلامی دولت په داسی حال کی چی دمستیری دهڅو دبل پړاو پیل کیدو ته هر کلی وایی هیله مند دی چی مستیری داځل دسولی دټینګولو په لار کی ګړندی او عملی ګامونه واخلی.

موضوع هفته

داسلامی دولت دښه نیت نه باید ګټه واخستل شی

مخالفین له سراسری سولی او امنیت سره مخالف دی چی یواځینی علت یی بهرنی لاسوهنه ده.

دافغانستان اسلامی دولت چی دسولی دتامین او دجنګونو دپای ته رسولو په منظور کوم وګړنی او اسلامی سیاست چلوی هغه ددولت په ورځنی چلند کښی څرګند دی او عیان ته پکښی دبیان څه ضرورت نشته دی. په تیرو دری میاشتو کښی په داسی حال کښی چی اسلامی دولت دنظامی برتری او حُواکمنی له نظره په مخالفینو برلاس دی او په هر یرغل او هر تکل کښی ئی پر مخالفینو بری حاصل کړی دی او دغه لړی په شدت سره اوس هم دوام لری خو سره ددی هم دخپل سوله ایز سیاست دچلولو عملیه ئی نه ده پری ایښی او وخت په وخت دمخالفینو سره مخامخ خبرو وړاندیزونو باندی دپخوا په شان کلك ولاړدی او هرڅوك چی دسولی په مقصد دمنځګړی په حیث رامنځ ته شوی دی هغه ئی تقدیر کړی دی او دچارو په اجرا کښی ئی ورسره دپخی همکاری وعدی هم کړی دی. خودبده مرغه او دبهرنیو لاس وهنو له امله تر اوسه پوری مخالفین نه دی حاضر شوی ددولت دنیك نظر او سوله ایز سیاست څخه په عمل کښی ګټه واخلی. په تیرو دری میاشتو کښی چی مخالفین دکابل نه پوره زغلول شوی دی او دکابل ښار دسولی په یونوی اتموسفیر کښی نوی ساه اخستی ده خلك او ملت داسلامی دولت په حقانیت باندی ډیر ښه پوه شوی دی چی دولت په حقه سره دسراسری سولی د تامین او دعوام الناس دسوکالی دپاره خپل ټول کړه وړه متمرکز کړی دی.

خو بر خلاف مخالفین چی دپردیو په لمسون او قوماندو لګیادی په کابل باندی دیوبل ناجایز جنګ دپاره دړکی کوی داسی څرګندیږی چی مخالفین داقتدار دنیولو لپاره دهر یوی نسخی په عملی کولو سره یو ځلی بیا غواړی بی ګناه او بی دفاع عوام په وینو کښی لیت پیت کړی او دخوارلس کلن سپیځلی جهاد اهداف دخاورو لاندی کړی.

حقیقت دادی چی په تیرو دری میاشتو کښی څرګنده

ص(۷)

دولت مسؤول حراست و دفاع از آرمانهای انقلاب اسلامیست

تشکیل دولت و استقرار نظام اسلامی در کشور آرمان بزرگی بود که ملت افغانستان برای آن چهارده سال مجاهدت نمود وبرای تحقق آن بهای گرانی پرداخت.

با وجود آنکه دشمنان داخلی و خارجی از هیچ کوششی در ایجاد موانع و مشکلات بخاطر جلوگیری از به قدرت رسیدن مجاهدین در افغانستان ابا نه ورزیدند ولی سرانجام وعدهء خداوند تبارك و تعالی مبنی بر اینکه «ما ظاهر و حاکم می سازیم دین خود را ولو اینکه مشرکین و کافران نخواهند» تحقق پذیرفت و دولت اسلامی بر ویرانه های نظام فرسوده کمونیستی به دست پرتوان مجاهدین تأسیس گردید.

از آنجائیکه هر انقلاب و تحول بنیادی در نخستین روز های پس از پیروزی اش با مقاومت و کارشکنی بقایای سیستم گذشته مواجه میگردد این امر در افغانستان پس از سالها جنگ و وحشت کمونیستها دور از توقوع نبود. مجاهدین پیروز که با مشکلات باقی مانده از جنایات کمونیست ها مشت و گریبان بودند و تا آنوقت فرصت فکر کردند جهت یافتن راه حل مناسب برای زدودن مشکلات قبلی را بدست نیاورده بودند، دشمنان سلسلهء جدیدی از آشوب و بحران را به ملت و کشور افغانستان تحمیل نمودند.

راکت پراگنی حکمتیار و تشکیل ائتلاف عناصر کمونیست و ملیشه علیه دولت نو بنیاد اسلامی زمینه ها و فرصت های کار سازنده و تغییرات بنیادی را مانع و ضایع نمود و نگذاشتند سرمایه و نیروی دولت در جهت سازندگی وخدمت برای ملت مظلوم و ستمدیده افغانستان بکار برده شود دولت اسلامی که مسؤول دفاع و حراست از آرمانهای جهاد و انقلاب اسلامی میباشد نمی توانست و نباید در برابر دسایس و شرارت آنهائی که از ناکامی تلاشهای صلح و مفاهمه در برابر عهد شکنی، اخلال نظم و امنیت تخطی از آتش بس، به راه اندازی کودتا ها و تشکیل ائتلاف های نامتجانس ضد ملی و اسلامی مخالفین صورت گرفته است.

● طوریکه تجارب سالهای گذشته ثابت ساخته و وضعیت کنونی نشان میدهد پهلوانان شکست خورده از خود اراده و اختیار نداشته و عنان آنها در دست دیگران است و اینها مانند آدمك های مصنوعی از راه دور کنترول و اداره می شوند

دانسته ویا ندانسته در ضدیت و مقابله با نظام اسلامی درکشور اقدام می نمایند خاموش و بی تفاوت بماند. تأمین امنیت، باز کردن راه ها، کوتاه کردن دست جنایتکاران از سر مردم، تأمین عدالت و تنفیذ قوانین اسلامی وظیفه و وجیبهء دولت است و بنابر این اصل دولت اسلامی از تأسیس تا امروز موضع دفاعی داشتهء یا در برابر حملات مخالفین از خود به دفاع پرداخته و یا از آرمانهای انقلاب اسلامی و حقوق مردم بشکل تصفیه گروه های مسلح وقطاع الطریق دفاع نموده است و فراموش نباید کرد که تمام حملات دفاعی دولت پس

سزاوار است مخالفین دولت پس از شکست های پی هم سالهای گذشته و آزمودن عدم توانائی در مقابله با مدافعین دولت در جستجوی راه های غیر از زور آزمائی نظامی که صدمه و زیان آن جز به ملت و کشور به کسی دیگری نمی رسد بر آیند و بیایند خواسته های شانرا که در میدان جنگ به آن دست نیافتند. درپشت میز مذاکره و از طریق مفاهمه بدست بیاورند ولی طوریکه تجارب سالهای گذشته ثابت ساخته و وضعیت کنونی نشان میدهد پهلوانان شکست خورده از خود اراده و اختیار نداشته و عنان آنها در دست دیگران است و اینها مانند آدمك های مصنوعی از راه دور کنترول و اداره می شوند. در غیر آن اگر ذره شعور واحساس در آنها وجود داشته باشد باید به این نتیجه رسیده باشند که سالها و ماه های قبل درس و راهنمائی خوبی برای آنهاست زیرا وقایع گذشته نشان داد که جنگ و قلدری راه غلبه بر دولت و مجرای رسیدن به قدرت نیست.

شکی نیست که مخالفت عناصر کمونیست و ملیشه با دولت اساس عقیدتی وآیدلوژیك دارد ولی افسوس و تعجب به حال آنهائی است که مدعی تشکیل حکومت صد در صد اسلامی اند و دولت فعلی را اسلامی نمیدانند! در حالی که خود هیچگونه برنامه و توانمندی برای تشکیل دولت حتی غیر اسلامی ندارند چه رسد به نظام اسلامی. زیرا در ائتلافی که آنها قرار دارند و یا گروه های دیگری که هوس شمولیت آنرا در سر می پرورانند نقش و سهم ضعیف تر از آنرا دارند تا بتوانند شعار های به ظاهر اسلامی شانرا پس از پیروزی احتمالی به کرسی بنشانند. بناءً راه حل مشکل کشور و گروه ها و احزاب سیاسی و بطور خاص طرفداران و مدعیان تشکیل دولت اسلامی در آن است که با دولت کنونی که مظهر آرمانهای ده ها ملیون مجاهد ، شهید و معلول و اقشار مختلف ملت است همکاری نموده نظرات و خواسته های شانرا از طریق ترمیم و تعمیر دولت کنونی جامه عمل بپوشانند. که بدون شك این عمل به خیرو سلاح آنها، کشور، و انقلاب اسلامی خواهد انجامید. ودر غیر آن مرگ تدریجی آنها چندان دور از انتظار نخواهد بود.

هجرت افغانها و تاثیرات آن بر فرهنگ و ثقافت صوبهء سرحد

روزنامهء جنگ در شمارهء مورخ ۲۴ جون ۱۹۹۵ خویش در(جنگ فورم) عده ئی از اشخاص صاحب نظر در مسایل افغانستان را فراخوانده و حاصل تبادل نظر آنان دراین میز مدور را به نشر سپرده است از آنجا که این مسایل با جریانات افغانستان نیز در رابطه است ما ترجمهء متن کامل آنرا به خوانندهء گان محترم تقدیم میداریم.

شرکت کنندگان دراین فوروم عبارت بودند از:
رستم شاه مهمند (کمشنر افغان مهاجرین).
داکتر نواز طاهر رئیس پشتو اکادمی
داکتر مراد علی شاه (مشاور امیر جماعت اسلامی در امور افغانستان و صاحب نظر در امور افغانستان
مولانا عبیدالله چترالی
داکتر اشرف عدیل (پروفیسور شعبهء فلسفه)
افراسیاب افریدی (از رهبران قبایل)
افراسیاب ختك (سکرتر جنرال پشتونخوا قومی پارتی)

رستم شاه مهمند (کمشنر افغان مهاجرین)

از آغاز تاریخ انسانی تا هر زمانی که تعداد زیادی از انسانها از محلی به محل دیگر نقل مکان کرده اند موجب ایجاد تغییرات عمیق در دیار هجرت شده اند. تمدن های بزرگ در دنیای ما چون تمدن روم، یونان، و سایر تمدن ها زمانی بوجود آمده است که مردمانی نظر به دلایل مختلف از محلی به محل دیگر مجبور به هجرت گردیده اند. بنا براین در هجرت بر کتی است از آن تمدن های بزرگ زاده شده است. تمدن اسلامی هر چند با بعثت پیامبر اکرم (ص) در مکه بوجود آمد اما در نتیجهء هجرت به مدینه بود که اسلام سراسر جزیرة العرب را فرا گرفت و بعداً به اقصی نقاط جهان گسترده گشت.

در چند قرن اخیر کشف امریکا و هجرت مردم از کشور های مختلف اروپائی چون ایرلند و جرمنی، انگلستان بسوی قارهء جدید تمدن جدیدی را بوجود آورد. از سال ۱۹۴۵ نفوس کشور کوچك هانگ کانگ از پنج لك تجاوز نمی کرد در طول چهل سال گذشته چهار ملیون و پنجصد هزار نفر به آنجا اقامت گزین شدند، زمانیکه گروهی از مردم از محلی به محل دیگر هجرت می کنند در آنجا از نظر اقتصادی تحریك جدید ایجاد میگردد. چینی ها با رفتن با هانگ کانگ، قدرت اقتصادی بنام هانگ کانگ را بوجود آوردند.

جنگ دوم جهانی موجب مهاجرت های بشری شد و در نتیجهء این مهاجرت ها اثرات عمیق بر جهان معاصر از خویش برجا نهاد. با در نظر داشت چنین پس منظری دقت در سالهای ۱۹۷۸، ۱۹۷۹ و ۱۹۸۰ هجرت افغانها بسوی پاکستان آغاز شد آنها مردمی نبودند که با خود تکنالوژی یا کسب و هنر قابل توجهی آورده باشند اما با وجود این اثرات این هجرت در داخل افغانستان بخصوص در صوبهء سرحد کاملاً محسوس بود، درست است که این هجرت که این هجرت با خود اثرات منفی نیز داشت اما اثرات این هجرت بر جامعه، ما را شاید تاریخ نگاری که یك قرن بعد درین مورد تحقیق و بررسی می نماید بهتر بتواند تحلیل نماید.

از نظر یك فرد عوام شاید آمدن مهاجرین فقط جنبه های منفی آن مورد توجه باشد در حالیکه چنین طرز دید کاملاً یك جانبه است باید در نظر داشت که جهاد افغانستان جهادی فراگیر بود و چنین جذبهء جهاد در میان مسلمانان از چندین قرن به اینطرف سابقه نداشت. بعنوان یك ملت، شهادت و هجرت در راه خدا افغانها را حیات دوباره بخشید و مردم جهان را به این نکته متوجه ساخت که گذشته از کار های معمول روزانه بخاطر دوام حیات هدفی در زندگی مضمر است که بخاطر آن انسان به آسانی میتواند از جان خویش بگذرد. چه کسی میتواند که وطن و خانهء خود را و دارو ندار خود را ترك گوید و به کشور دیگری برود؟

*** جهاد افغانستان اثرات عمیقی نه تنها بر ممالك این خطه چون پاکستان، افغانستان، ایران و آسیای مرکزی داشت بلکه اثر عمیقی بر چهره جهان نیز وارد آورد.**
*** جهاد افغانستان جهادی فراگیر بود و چنین جذبهء جهاد در میان مسلمانان از چندین قرن به اینطرف سابقه نداشت. بعنوان یك ملت، شهادت و هجرت در راه خدا افغانها را حیات دوباره بخشید** رستم شاه مهمند

همین اکنون در صوبهء سرحد از مجموع ۲۹ ولایت افغانستان حد اقل مردمانی از بیست ولایت زندگی می کنند. در میان آنان میتوان مردمانی را یافت که از ولایات نزدیك سرحد ایران چون هرات، بادغیس و فراه نیز به صوبهء سرحد آمده اند. هدف از جهاد این نیست که اقتصاد بهتر شود و تحرك اقتصادی بوجود آید، هدف بزرگ و عظیمی را که در جهاد مضمر است اگر بخواهیم به چنان مسایلی محدود سازیم از نظر تاریخی و از نگاه ایدئولوژیکی ظلم است.

جهاد افغانستان اثرات عمیقی نه تنها بر ممالك این خطه چون پاکستان، افغانستان، ایران و آسیای مرکزی داشت بلکه اثر عمیقی بر چهرهء جهان نیز وارد آورد. در دوران این جهاد روسها روزانه چهار ملیون دالر مصرف کردند یکصدو بیست هزار سرباز روسی در افغانستان در گیرنبرد بودند که از آن جمله تقریباً ۲۵ هزار سرباز بقتل رسیدند. مصرف روزانه چهار ملیون دالر روس را چنان ضعیف ساخت، که آهسته آهسته در داخل اتحاد شوروی تغییرات بوجود آمد. اگر نگوئیم که در اثر مستقیم این جهاد چنین وضعی ایجاد شد از اثر غیر مستقیم ان هرگز نمی توانیم چشم پوشی کنیم که در اثر آن اروپای شرقی به آزادی رسید، دیوار برلین فرووریخت پولیند، هنگری، چکوسلواکیا و رومانیه از قید کمونیزم آزاد شدند، اتحاد شوروی به شانزده حصه تقسیم شد اینکه چرا در داخل افغانستان ملت از اثرات مثبت این جهاد بهره نگرفت مسئلهء جداست.

وضع فعلی افغانستان به روایت یك راپور از موسسهء سویدن چنین است: از بیست و دو هزار روستا در افغانستان ده هزار کاملاً ویران شده است، ۵۰ فیصد زراعت از بین رفته و هفتاد درصد از خانه ها ویران شده ملیونها مین که بوسیلهء سربازان روس علیه مجاهدین در دوران جهاد کاشته شده بود هنوز در زمین باقیست و در میان آنان ماین هائی هم وجود دارد که کسی نمیداند در کجا کار گذاشته شده ولی در زمین وجود دارد و هر لحظه آمادهء قربانی گرفتن است.

در شرایط فعلی نظام تعلیم و تربیت، آبرسانی و آبیاری، برق، و صحت عامه یکسره نابود شده است. علت عدم بازگشت مهاجرین به کشور شان همین مشکلات داخلی است. همین اکنون در افغانستان چند منطقهء نفوذ وجود دارد که میتوان گفت در هریك طرز فکر مستقل بر سر کار است و در بسیاری از این مناطق امنیت وجود ندارد که باعث تشویق مهاجر به بازگشت گردد.

درست است که در اثر جنگ افغانستان اسلحه به پاکستان آمد، جنگلات ماصدمه دید و در برابر مردم محلی بازار رقابتی کار ایجاد شد مشکلاتی در ترافیك یا آب رسانی بوجود آمد اما در پهلوی این اثرات منفی اثرات مثبت آمدن مهاجرین فهرست طویلی را تشکیل میدهد. درین جا برای اسکان مهاجرین و کمك به آنان ۷۵ موسسهء امدادی مشغول فعالیت بود که درین موسسات برای بیست هزار نفر پاکستانی امکان کار میسر شد. در کمشنری مهاجرین افغان پانزده هزار نفر استخدام گردیدند. تعداد آنانی که بصورت غیر مستقیم از این جریان بهره بردند حتی تخمینی نیز دشوار است.

کارخانه داران کراچی، پنجاب و مخصوصاً لاهور ملیارد ها روپیه سود بردند یك کارخانه دار بمن گفت که از برکت این جهاد یکصد ملیون کلدار حاصل کردم از کویته تا به پشاور برای صد ها و حتی هزار ها کمپ پنج قلم مواد اولیه باید تهیه می شد و در تهیه آن صد ها هزار نفر مصروف کار بودند.

گندم، روغن، چای، شیرخشك، تیل خاك، خیمه، بوت، لباس، و سایر لوازم از سراسر جهان برای مهاجرین میآمد. وقتی مهاجرین به اینجا آمدند کسر و کمبودی در هیچ چیز بوجود نیامد. وقتی چیزی برای مهاجرین توزیع می شد بعضی ها آنرا به بازار می

داکتر نواز طاهر رئیس پشتو اکادمی:

ما از اهل علم و ثقافت که به پاکستان آمدند بسیار چیز ها آموختیم. در مدت دوازده سیزده سال یك نسل ما از آنان آموختند و در میان نسل جوان ما محققین و دانشمندانی سربلند کردند که یا بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم از افغانها آموختند، اکنون در ادبیات ما روح جدیدی دمیده شده است هم از نظر ذهنی و هم زبان گفتار و نوشتار.

فروختند تا اشیای مورد ضرورت دیگری را خریداری نمایند. این حالت موجب ترقی سریع اقتصاد کشور ما شد. تحت پوشش کمشنری مهاجرین افغان در پنج هزار مکتب چندین هزار معلم بکار گماشته شدند. تحت پروگرام حفظ الصحه و سایر پروگرامها برای هزاران نفر امکانات کار میسر گردید.

درطول این دوران فرهنگ مشترکی میان ما و افغانها بوجود آمد. مردم ما احساس کردند که در دوران مصیبت احساس وجذبهء زندگی باید پرشور تر گردد واین برای مردم محلی درس بزرگی بود بسیاری از این اثرات بر جامعه، ما فعلاً قابل رویت نیست ولی قابل احساس است.

در میان مردمان دوکشور تماس های نزدیك بر قرار شد رابطهء خویشاوندی از طریق ازدواج بوجود آمد. مهاجرین برای کار و امرار معاش به شهر های دیگر رفتند ولی اینها همه در خدمت همان هدف بزرگ یعنی جهاد بود.

افغانستان حیثیت یك پل را برای آسیای میانه دارد و تا آنگاه که صلح در افغانستان برقرار نگردد رابطهء اقتصادی ما با آن جمهوریها ناممکن است در صورتیکه در افغانستان امن برقرار گردد رابطه از طریق بدخشان به تاجکستان ممکن است از مسیر مهمند اجنسی به کنر، از آنجا به فیض آباد بدخشان و سپس بسوی دوشنبه راه نزدیکی وجود دارد در صورتیکه این راه تعمیر گردد چرا ما از طریق ایران با آن کشور ها داد و ستد نمائیم؟ برای این منظور صلح و ثبات و وحدت افغانستان برای ما ارزش حیاتی دارد ما باید به این مسئله آنقدر دلچسپی داشته باشیم که موجب خرابی وضع افغانستان نگردیم واگر مسله عدم ثبات در افغانستان ادامه یابد اثرات سوء آن موجب نابسامانی های اجتماعی و اقتصادی در پاکستان نیز خواهد شد.

در صورتیکه مهاجرین به افغانستان بازگردند هشتاد در صد چاه های عمیق آب مشروب صوبهء سرحد در اختیار ما قرار خواهد گرفت همین اکنون بسیاری از افراد تربیت یافته، مراکز صحی برای زنان، معلمین و پرسونل طبی در صوبهء سرحد باقی مانده اند اینها بعد از بازگشت عدهء زیادی از مهاجرین در خدمت مردم محل قرار گرفته اند. در میدان تعلیم ما اکنون عدهء زیادی از استاد با تجربه داریم. درست است که با کم شدن کمك بین المللی به مهاجرین مشکل ما از بابت مهاجرین بیشتر خواهد شد. راه حل این مسئله اینست که مهاجرین باید دوباره به کشور شان باز گردند اما آنها چه وقت باید بر گردند؟ زمانیکه صلح و امنیت در کشور تامین گردد و رابطه میان ولایات و مرکز دوباره بر قرار شود و مهاجرین با اطمینان تصمیم به بازگشت بگیرند. اگر چنین شرایط بوجود آید مهاجرین قصد اقامت دایم در پاکستان را ندارند.

داکتر نواز طاهر رئیس پشتو اکادمی:

ما قضایای افغانستان را از برقراری حکومت کمونیستی تا خروج قوای روس از این کشور بصورت دقیق تحت نظر داشته ایم. تا آنجاکه قضیه به آمدن مهاجرین رابطه می گیرد در میان آنان علماء و دانشوران و اهل فن نیز وجود داشتند و مردم محروم و مجبور نیز. دانشوران افغان همراه با خود گنجینه های ادب و فرهنگ خود را نیز آوردند اهل علم و فن ما نیز از آن در حد کمال مستفید شدند ما از آنها بسیار چیز را آموختیم و در پهلوی آن با محرومیت ها و مصیبت های شان نیز آشنا شدیم ما دیدیم که چگونه خانواده ها تباه و غارت شدند و مقام و منزلتی را که در منطقه و اجتماع خود داشتند چگونه پامال گردید. انها بعنوان یك خارجی یا مهمان نزد ما آمدند مگر آنها آن حیثیتی را که در کشور خود داشتند درین جا نداشتند. آنها به رحم و کرم ما وابسته بوند. کاری بسیار خوب بود که ما آنها را در آغوش گرفتیم اما کسی این را احساس نکرد که چگونه در این نقطهء کوچك چون صوبهء سرحد، اینهمه بار گران از نفوس وارد آمد. مشکلاتی که از این ناحیه بوجود آمد ثبت است. مسئله ترافیك، مسئله ازدیاد نفوس، بلند رفتن کرایه منازل... اینها بالای جامعهء ما اثر انداخت و مردم محل این شکایت را داشتند که زمین های شان پامال مواشی مهاجرین شده و از حیز انتفاع افتاده است اما مهاجرین نیز مجبور بودند، آنها مال و مواشی داشتند که زندگی شان به آن وابسته بود اینها اثرات منفی مهاجرت است ولی ما از اهل علم و ثقافت که با پاکستان آمدند بسیار چیز ها آموختیم. در مدت دوازده سیزده سال یك نسل ما از آنان آموختند و در میان نسل جوان ما محققین و دانشمندانی سربلند کردند که یا بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم از افغانها آموختند، اکنون در ادبیات ما روح جدیدی دمیده شده است هم از نظر ذهنی و هم زبان گفتار و نوشتار.

وقتی حالات و شرایط در سطح اکادمیك ضرورت و حدت رسم الخط زبان پشتو را بوجود آورد ما به این فکر شدیم که وقتی از نظر علمی ما باهم اینقدر وجوه مشترك داریم پس چرا باید در جهت هماهنگ ساختن رسم الخط زبان پشتو قدم بر نداریم؟ مشکل ما این بود که بعد از کودتای ثور در افغانستان ما به نوشته های پشتوی افغان ها دسترسی حاصل کردیم ولی آنرا خوانده نمی توانستیم یعنی بدرستی و درحدی که باید، از آن استفاده کرده نمی توانستیم که علت آن تفاوت در رسم الخط بود.

برای رفع این نقیصه دانشمندان صوبهء سرحد و بلوچستان و افغانستان گرد هم آمدند و چهار روز در رابطه بحث و مذاکره صورت گرفت که چگونه میتوان یك رسم الخط مشترك بوجود آورد که بتوانیم نوشته های همدیگر را بصورت درست بخوانیم؟ در نتیجهء این مفاهمت رسم الخط مشترك زبان پشتو را بوجود آوردیم. اگر در افغانستان انقلاب اسلامی بر پا نمی شد چنین امکانی هرگز بوجود نمی آمد اکنون وقتی کتابی به زبان پشتو در پشاور به چاپ می رسد تنها در پشاور به فروش نمی رسد بلکه در جلال آباد، کابل، قندهار و هرات نیز مردم آنرا خوانده می توانند این کتاب ها نزد افغان ها همان حیثیتی را دارند که نزد ما دارند و کتاب های که در آنجا به چاپ می رسند دیگر برای ما اجنبی نیستند. این بهره ئی است که از نظر علمی و از جهاد و هجرت افغانها نصیب هر دو ملت گردیده است.

ادامه دارد

از کتاب

اقتصاد افغانستان و ۱۲ سال جنگ

نوشتهء توفیق غانم

نگاهی به اعمار وتوسعهء مهمترین بخشهای اقتصاد افغانی :

اول : بخش زراعت :-

تباهیي که به بخش زراعت رسیده است سبب گردیده تا افغانهایکه در زیر سلطه رژیم کابل قرار دارند به آنچه از شوروی واقمارش از قبیل غذا ولباس می آید متکی شوند ، در حالیکه مجاهدان واهالی مناطق آزاد شدهء ایشان بر آنچه از غرب بویژه امریکا می آید تکیه دارند . رئیس هیئت «مؤسسهء امریکائی توسعهء جهانی» در افغانستان در برابر کمیتهء «گرسنگی» کانگرس امریکا گفت که مؤسسهء مذکور ۸ - ۹ هزار تن متریك گندم در طول سال ۱۹۸۹م ماهانه به مناطق آزاد شده در افغانستان می فرستد (۲) ، در عین وقت مهاجران بر صدقات وامدادهای بین المللی اتکا می کنند که در معرض تأثیر دگرگونیهای سیاسی منطقه یی وجهانی قرار دارند . ودر صورت بازگشت مهاجران - ثلث نفوس - تکیهء افغانستان بر غذا ولباس وارداتی برای حد اقل مدت دو فصل زراعتی افزایش خواهد یافت تا اینکه زراعتی سازی زمین سر از نو انجام شود . وهمچنان سیاست زمین سوخته که روسها آنرا در افغانستان تطبیق کردند هدف اقتصادیش را تحقق بخشید که اتحاد شوروی را بر قرص نان افغانی از طریق کمکهای مستقیم ومعاملات سیاسی اش با غرب مسلط ساخت .

زمینه های عمرا ن وتوسعه در افغانستان

بخش سوم

ترجمهء واقف حکیمی

گزارش اول دفتر کمیساری ملل متحد برای برنامه های کمك انسانی واقتصادی برای افغانستان تخمین می کند که باز سازی بخش زراعتی وبازگشت آن به حالت طبیعی در چهارونیم سال اول به ۱ . ۷۱٦ ملیون دالر نیاز دارد «۳» ووزارت زراعت رژیم کابل حجم ویرانی وارد به بنیهء اساسی زراعت را تا سال ۱۹۸۹م به بیشتر از یك ملیارد دالر امریکائی تخمین می زند . (جدول شماره۳۹)

وبرای آنکه ویرانی جنگ در جنگ اساساً بردهات متمرکز بود بنابرآن از برنامهء سابق ملل متحد سهم بزرگ را چه در میدان کمکهای عاجل بشری یا خدمات اجتماعی مثل بهداشت وتعلیم وتربیت بخود اختصاص می دهد . واین غیر چیزیست که برای اعمار زراعت تخصیص یافته است .

وعملیه اعمار وتوسعه اقتصادی یك عملیه اقتصادی محض نیست بلکه آن یك عملیهء اجتماعی اقتصادی است که بر فرهنگ وسلوك انسانی اثر می گذارد . وبه سبب غربی بودن سازمانهایی که ملل متحد بخاطر کار در زمینهء اعمار بخش زراعت دهات در نظر می گیرد ، دهات افغانستان که منبع وخاستگاه انقلاب علیه تحول کمونیستی ودژی برای دفاع از اسلام بود ، بعداز غربی سازی پس از ثور ۱۹۷۸م - بلکه پیش از آن - که اهالی شهرها دستخوش آن گردیدند ، در معرض استعمار فرهنگی واجتماعی واخلاقی غرب قرار خواهد گرفت . لذا لازم است کیفیت مبارزه با غربی سازی اهالی دهات افغانستان که اکثر شان همین مهاجرین کنونی هستند ، ضمن برنامه عمومی جلوگیری از غربی سازی افغانستان بعداز جنگ تحقیق وبررسی گردد .

واکنون مهمترین عوامل لازمی برای اعمار بخش زراعت افغانستان در بعد از جنگ را بررسی مینمایم .

۱- افراد بشری وعوامل لازمی استقرار آنها ، واین در بر گیرندهء زیراست :

- تهیه کادرهای از افغانها در زراعت که از لحاظ فنی وفکری تمرین دیده باشند ، طوریکه نقش مراقبت

جدول شماره -۳۹- هزینهء عملیات کمك رسانی واعمار در خلال چهارونیم سال اول بعداز جنگ *

*اداره	(به ملیون دالر)
برنامه ریزی وآمار	۲۰.۲
تدوین ومراقبت	۳.۵
اداره	۱.۱
سروی فرهنگی /آثار	۲.۷
مجموع	۲۷.۹
بازگردانی اختیاری واسکان مهاجران	۲۲۵.٤**
کمکهای غذائی	۳۳۵.٤
* خدمات اجتماعی :-	
برنامه های صحی	۱۲۹.۲
ادویه	۷۸.۰
- شبکه های آب رسانی صحی	۷۹.۰
- تعلیم وتربیه	۸۱.۳
- ماین پاکی	۹.۰
مجموع	۳۸۵.۵
*زراعت وانکشاف دهات :-	
- مواد ووسایل زراعتی	۳۰۷.۵
زراعت	۱۱۹.۸
آبیاری	۱۵۷.۸
انکشاف دهات	۱۳۱.۰
مجموع	۷۱٦.۱
* ترانسپورت ومخابرات وصنعت وانرژی :-	
حمل ونقل	۹۷.۷
مخابرات	۵۸.۳
صنعت	۸۷.۸
انرژی	۷۱.۸
مجموع	۳۱۵.٦
* مجموع کلی	۲۰۰۵

* هزینه وارده در جدول از تخمین دفتر کمیساری ملل متحد برای برنامه های کمکهای انسانی واقتصادی برای افغانستان بر اساس اسعار ۱۹۸۸ شده است .

** هزینه باز گردانی اختیاری واسکان مهاجران وکمکهای غذائی فقط برای هجده ماه اول می باشد .

رهبری کنندهء عملیات اعمار وتوسعه وکادرهای زراعتی را که در دوران گذشته از طرف رژیم کابل وجهات دیگر تربیه شده اند ، بازی کنند ، واین تهیه شامل تمرین کادرهای جدید ودعوت کادرهای سابق واعادهء اهلیت آنها که در بین تجمعات مهاجرین پراگنده اند ، زیراکه این کادرها از لحاظ فنی مورد نیازاند ودارای تأثیر فرهنگی واجتماعی بر توده های دهقانی می باشند . وتا پایان سال ۱۹۸۸م ۱٤۰۰ متخصص امور زراعت افغانستان راترك کردند ، وسروی جدیدیکه کمیته سویدن برای امداد (A.R.C) انجام داده است نشان میدهد که در پاکستان از متخصصان زراعتی افغانستان پنج داکتر و ۱۸ ماستر و ۲۲۵ لیسانس و ٤۹ فارغ انستیتوت های زراعتی و ۵۱۷ فارغ لیسه های عالی زراعت و ۱۸۱ فارغ از کورسهای قصیر المدت وطویل المدت در زمینه های گسترش زراعت وحمایت مزارع وجنگلها وباغها ، وهمهء اینها یا شغلی ندارند ویا به اعمال غیر اشتغال دارند (٤) .

ب - اعادهء اهلیت نیروی کار زراعتی ، چون سالهای جنگ دوسوم اهالی دهات را از ادامه کارشان باز داشته وشغل جدیدی - جنگنده یا مجاهد - را بوجود آورد ، اکثر جوانان، مهاجرین وجنگجویان تا سن بیست به شغل زراعت دست نزدند ، وبه این علت نسلی بمیان آمدکه هیچ یك آن به فنون زراعت آشنایی ندارد شاید کسب آموزش ازمتخصص وافراد کاردان ممکن باشد ولی ترك حرفه جنگیدن وروی آوردن به زراعت نیازمند توجیه معنوی است ، واین امر ازناحیه موازنه بین نیروی نظامی ونیروی تولیدی به سیاست حکومت آیندهء افغانستان مربوط می شود ، با درنظر داشت خسارت بشری جنگ از کشته ها - (۱.۵) - ومعیوبان - (۳۰۰ هزار) - که در حجم نیروی کار بشری تأثیر خواهد گذاشت .

ج - تنظیم بازگشت مهاجرین به روستاها وبازگردانیدن دارایی های آنان به شیوه ئي که از وقوع درگیری ها در سایهء گسترش سلاح جلوگیری نماید . لذا بطور مثال می توان در هر روستا وهر منطقه برای حل وفصل کشمکش ها کمیته تشکیل کرد که بارزترین فرماندهان مجاهدین وعلماءوموی سفیدان آنرا در برگیرد . منظورمان از تنظیم بازگشت مهاجرین . تشخیص در تمیز آن گروه های جامعه است که لازم است در قدم اول بازگشت آنان صورت گیرد ، مانند افراد اداری ومسلکی وبخشهای خدماتی در پاکسازی راه ها واراضی زراعتی ومناطق مسکونی از ماینها وتمیین مناطق خطر وآگاهی دادن به مردم از خطر ماینها وچگونگی تعامل با آنها .

هـ - تهیهء مواد غذائی امدادی برای اهالی روستاها تا مدت دو فصل زراعی تا اینکه تولید آغاز شود ، واز توزیع کمکهای نقدی اجتناب گردد تا تورم بیشتر ایجاد نشود . تخمینهای ملل متحد نشان میدهد که یك فرد در افغانستان به ۱۸۰ کیلوگرام گندم در سال نیاز دارد .

و - باز سازی واعمار مسکن ، ودر آن باید بر روح اعتماد بر نفس وتعاون وهمکاری بین مردم ، وتوانائی آنان بر بنای تعمیر از مواد محیط از قبیل گل وسنگ وچوب وغیره تکیه صورت گیرد . چنانکه توانستند در سرزمین هجرت برای خود خانه بسازند آنها می تواند که خانه هایشان را در سر زمین خویش بازسازی نمایند ، وبه تقدیم طرحهای نمونه ای برای روستاها ومنازل که در آنها نواحی بهداشتی ومحیط زیست وپابندی افغانها به اخلاق اسلامی در ساختمانها رعایت شود ، اکتفا گردد ، با تهیهء تحقیقات وپیشنهادهای برای استخدام بهتر مواد محیط در عملیه بنا . اما تلاش در جهت تعمیر با مواد معدنی وسمنتی در روستاهای افغانستان به سبب ارتفاع نرخها وعدم موجودیت آنها تطبیقش به مشکل روبرواست .

ز- تهیهء خدمات اجتماعی مانند بهداشت وتعلیم وتربیت .

۲- ایجاد آبیاری ، بوسیلهء ترمیم دستگاه های آن وانکشاف آنها ، که مصارف آن بر طبق گزارش ملل متحد در ظرف چهارونیم سال (۱۵۷.۸) ملیون دالر بالغ می گردد ، با حفظ نظام مورروثی توزیع آب - میرآب - در مقابله با دگرگونیهای اجتماعی سالهای جنگ .

۳- تهیهء نیروی محرك لازم ، مانند گاوهای قلبه یی وماشین آلات زراعتی .

٤- تهیهء تخم اصلاح شده وکود ومواد کیمیائی زراعتی وتهیهء برنامه هائی برای حمایت ونگهداری کشتزارها ومبارزه با آفات وموشها وملخها که بر توانایی های داخلی متکی باشد وآن در روشنی تجارب قبل از کودتای ۱۳۵۷ وبعداز آن صورت گیرد وتلاش شود که اضرار جانبی استعمال کود وادویهء کیمیایی تقلیل یابد ، وممکن است درین زمینه از سازمانهای بین المللی ویژه استفاده کرد ، خصوصا سازمانهایی که در باره افغانستان کار می کنند مانند: -F.A.O S.C.A- VITA- I.FAD†Æ

۵- رشد ثروت حیوانی تا اینکه حالت قبل از جنگ خود را باز یابد . زیرا آن در جامعهء افغانی منابع غذا ونیروی محرکه ودارایی بشمار میرود .

٦- مبارزه علیه کشت مواد مخدر پر در آمد از طریق استفاده از انگیزه دینی قوی در نزد مردم افغانستان وتهیهء منابع در آمد در بدل آن با استفاده از تحقیقات وتجارب صندوق ملل متحد برای مبارزه علیه مفاسد مواد مخدر .. (UNFDAC) وبعداز اینکه تمامی زمینهای زراعتی قبل از جنگ دوباره قابل کشت گردند میماند امکان زراعتی سازی زمنیهای جدید ، زیرا مساحت زمنیهائی که ممکن است زراعتی شوند در افغانستان بالغ به ٦.۷ ملیون هکتار بالغ میشود که از آنجمله بیشتر از حوالی ٤ ملیون هکتار موارد بهره برداری قرار نگرفته است .

دافغانستان اسلامی دولت او دتوطیو لړی

له هغې ورځې نه را په دې خوا چې په افغانستان کې دکمونیزم او الحاد او ډول ډول منکراتو پرضد جهاد او مبارزه پیل شوې؛ استعماری قوتونه علاوه پر دې چې له مهاجرینو او مجاهدینو سره مادي مرستې هم کولې، خو له بله پلوه یې ددې جهاد واقعي برې دمخنیوی لپاره کسان روزل، گمارل او په دې لاره کې به یې سرمایه گذاري کوله یا داستعماری طاقتونو دا شوم نیت هلته را برسیره شو چې دنجیب ملحد رژیم له ړنگیدو نه وروسته مجاهدین دقدرت واگې ترلاسه کړ او دافغانستان حاکمیت په هغوی پورې تعلق ونیو؛ هغو استعماري قوتونو چې ترپرونه پورې مجاهدینو ته دقهرمانانو لقب ورکولو او هغوی به یې د آزادی مجاهدین بلل؛ مگر نن هغوی ته تروریستان او په سیمه کې دناکراریو عامل بولي او په مقابل کې یې جوخت خپل یوذاتي قوت را منځ ته کوي چې دمجاهدینو عمومي عفوی نه په استفادې سره د مسلح او فعال ځواك په خیر د هیواد په نظامي صحنه کې ښکاره شي او دمجاهدینو د واکمنۍ دجوړ ښت پروخت خپل سیاسي جوړښت د «جنبش ملی» په نامه اعلام کړي او دافغانستان اسلامي دولت په دې ډول تهدید کړي چې که چیرې تاسې موږ ته دحکومت په میکانیزم کې پوره ونډه قایل نشی موږ به بیل هیواد اعلان کړو...«په دې توگه تر ډیرې اوږدې مودې پرې چې دري کاله په-برکې نیسی داداستعمار گوډاگیان (دوستم او د دوستم ملیشې) له اسلامي دولت سره په جنگ کې دي؛ ددې په جنگ کې استعماري قوتونه داسلامي دولت دبې اعتباره کولو او بدنامولو لپاره ځینې نورې ډلې لکه دمزاری ، کیانی او کشتمندي ملیشې را منځ ته کړې او زیاربی و کیښ چې په افغانستان کې دجنگ ابعاد پراخ کړي او اسلامی دولت په ټولو سیمو کې په جگړه کې بوخت و ساتي ترڅو ددې جوگه نشي چې دهیواد چارې په صحیح توگه سنبال کړي او وران ویجاړه افغانستان کې دبیا جوړولو کار پیل کاندي..

مگر داسلامي دولت دنظامي تدبیر او برترۍ له برکته کمونست ملیشې، التقاطیون، او نور پردي گمارلي دکابل له مرکز څخه وایستل شول او دهیواد په نورو ولایاتو کې هم هغوی ته سخت زیانونه واوښتل په همدغه وخت کې چې استعمار د دوستم له برې نه مایوس شانتې شو - یوه بله ډله یې را منځ ته کړه چې دخپل ظاهري اعتبار له مخې اسلامي دولت له پښتو و غورځوي- خو داډله هم داسلامي دولت دزړورو اردو په وړاندې له سختو ماتو سره مخامخ شوه.

کتونکي په دې عقیده دي چې دافغانستان اسلامي دولت په سیاسي او نظامي تدبیر سره اوس ددې جرگه شوی چې داسلام دښمنان دهمیشه لپاره په افغانستان کې دواکمنۍ له خوبه محروم کړي.. داستعماري قوتونو دا خاصیت دی چې کله غواړي خپل دښمن له پښو وغورځوي په سیاسي او نظامي ساحه کې اهداف ورته گڼ کوي ترڅو دې دمختلفو اهدافو دله منځه وړلو په تکل کې.

- کمزوري او ضربه پذیرشي، ونشي کړای استحکام او ثبات پیدا کړي، ملت ته بې اعتباره شي او په خپل منځ کې یې متضاد عناصر وپالل شي چې الحمد لله زموږ داسلامي دولت په وړاندې چې استعماري طاقتونه څومره اهداف گڼ کړي - اسلامي دولت په درایت او تدبر باندې یو - یو له خپلې لارې لرې کړي او دښمن ته یې غابښ ماتوونکي ځوابونه ورکړي دي...

ص(۷)

سپیده ها

هنـــــر و ادبیـــات

داستان کوتاه

آخرین پناهگاه

جاده خلوت بود، بوی خون تازه و کالاهای سوخته به مشام میرسید. ریشه های درختان دو طرفهء جاده چون مریضان بی بضاعت و گرسنه جدا جدا خشکیده بودند. درختانی که زمانی زینت بخش قسمتهای غرب کابل و سایبان دکاکین سنگفروشی زینتی، تخته فروشی های معتبر تکه فروشی ها، خوراکه فروشی ودیگرلوازم ضروری وسایر ما یحتاج بودند.

جاده از تنهایی میگریست، آوازش گنگ و مبهم بود تنها قلب و احساس آنسان واقعی میتوانست آنرا بشنود و بفهمد. سگهای ولگرد در امتداد جاده پرسه میزدند و چشمهای شان چون زخمهای تازه سرخ میزد آنها بوهر توته ء از جسم انسان بو میکشیدند و انگا میخواستند طعمه ء تازه تری را بر گزینند. کسی نمیدانست که این سگها واقعاً از جمله ء سگهای ولگرد بودند و یا اینکه در اثر بلای جنگ بی صاحب شده اند و از اهلیت به وحشت کشانیده شده بودند.

مخروبه های دوجناح جاده چون داغهای قلوب مادران سوخته سوخته بنظر میرسید و فهمیده نمیشد که این ساختمانها قبلاً آبستن چگونه زنده گی، چگونه تحرك و چگونه انسانهایی بودند. کلوخ کلوخ این ساختمانها قصه گوی غصه های خود و باشنده گان خویش بودند. ولی زبان نداشتند تا از محشریکه بر آنها گذشته بود حکایتقایند.

جاده را میشد از یك جای عادی تمیز داد ویگان قسمت قیر شده، آنکه تا آنوقت به حال خویش باقی مانده بود قصه گوی سالیان درازی بود که از ازدحام مردم آسوده حال و باهم برادر و غمخوار هم بخود میبالید و سینه ء گرم خود را نثار قدمهای رهروان شهر میکرد. آری آنوقتها ملیت را و معنی این کلمه ء بنیاد بر انداز را کسی نمیفهمید. همه بنام افغان، ، طندار یاد میشدند و همه در کنار هم به کسب و کار میپرداختند و از صمیم دل بروی هم لبخند میزدند. تانك تیل کوته ء سنگی به جنخانه های افسانوی میماند و از دیدن آن لرزه و اضطراب به بدن بیننده مستولی میشد. پرچون فروشی صرف نامی بود که در اذهان باشندگان شهر با شکوه وزخم خورده ء کابل

افتاده، یك منزل که مینوت یك ساختمان دو طبقه ء را کماکان ظاهر میساخت توجه آدم را جلب میکرد جای کلکینهای این عمارت که هر کدام به سیاهی یك گور دهن باز کرده بود نمودار بودند.

از ملاحظه ء آن بیننده فکر میکرد که این از همان تهی خانه های افسانوی است که مرکز بود و باش دیو و پری و مادر آل است و انسان از دیدن آن وحشت میکرد.

همه جا و همه چیز در سکوت مطلق فرو رفته بود، گویا اینجا هیولای مرگ بر همه ء هستی چیره شده بود.

با وجود آنکه گوشت و پوست و استخوان این منطقه مانند قسمت های دیگر شهر کابل از درون و بیرون سوخته و خاکستر شده بود، بازهم در کنار یك دیوار شکسته بالای توده ء از خاك که چونه و گادر هم با آن آمیخته بود زن بیمار و خسته ئی نفس میکشید و به انتظار چیز هائی و یا کسانی در آن خرابه های متروك وقت خود را میگذرانید. وی در دنیای تنهائی خویش و در سودای ابدی خود غرق بود. به ماحول تهی از زندگی خویش توجه نداشت، باگوشه ء چادر ژنده و چرکین خویش ور میرف و گاهی انگشتان دستهای خشکیده و آلوده با گرد و خاك خود را میشمرد و باسیمای فشرده ء بسوی ناکجاها نگاه میکرد و به آواز لرزان و تهی از امیدی بچه های خود را بنام صدا میزد.

آواز محزون وی از بیخ دیوار از راه کلکین های سوخته بدرون خانه های خالی می پیچید و دوباره بقوت دو چندان به فضای ساکت و غم انگیز بیرون پخش میگردید.

من در کنار وی بروی توده ء از خاك زانو زدم و چهره ء آشنای او را بدقت نگریستم. آه این زن همان است که من حدس زده بودم. آری خانم آن مرد متمول و سرشناس، خانم مردیکه موتر فروشی بزرگ و پر منفعتی داشت و شش پسر جوان بزیبائی لعل های بدخشان و زمرد پنجشیر...

ناخود آگاه فریاد زدم ماه گل - ماه گل جان این تویی؟ چرا به این روز سیاه افتیده یی؟ گویی از خواب گرانی بیدار میشود با

منظره یي از طبیعت نقاشی حاجی محمد عظیم (بهنام)

باقی مانده بود و آن تعمیر تیره روز قبل از همه چیز به آتش کشیده شده بود، همه ء دارو ندارش طعمه ء آتش گردیده و یا اینکه بعد از... به آتش کشیده شده بود.

آنطرفتر کوچه ء واحد نامیده میشد که سابقه دار ترین مردم کابل در آن زیست میکردند و ناب ترین متاع در دکانهای تنگ و تاریك آن بفروش میرسید. نانوائی آنکوچه در خوبی خود نام داشت. گوشت گوسفند آنمحله را هیچ قصابی نداشت، ترکاری و میوه های ترو تازه و لذیذ آن دکانها را کمتر دوکانهای شهر میتوانست داشته باشد، تبر و تیشه فروشی آنجا را هیچ آهنگری نداشت. چه گلدوزی یی، چه چیزهای به درد بخور دیگری... سرای چوب و ذغال دایم از چوب و ذغال تا دهن پر بود، و آسباب برقی همیشه چالان... در آنجا ویرانگری بحد گم شدن منطقه رسیده بود، دیوار های فرو

چشمان نیمه باز و بیرمق بسویم نگاه کرد ولی انگار نخواست بداند که من کیستم لذا بزودی چشم از من بر گرفت و در حویش فرو رفت.

من از دیدن وی در آن حالت غیر عادی گیج شده بودم، باز هم تکرار کردم: ماه گل جان مرا نشناختی، ؟ من همان خیاط هستم خیاطیکه همیشه در خدمت تو بودم، برایت لباس میدوختم برای بچه هایت پیراهن های یخن قاق میدوختم، پیراهن و تنبان میدوختم وحتی پرده های سالون و سایر لوازم اتاقهایت را درست میکردم...

زن چون مشتی از استخوان در یك پوست چروکیده و بیرنگ چون بیمار صد ساله، مینمود با چشمان اندکی کنجکاو بسویم خیره شد. بعد از اندکی تفکر و فشار آوردن بر مغز فلج شده، خویش با

ص (۷)

لنډه کیسه:

صیب! ښنگه چی ستاسی خوښه وی!

ډیر کلونه پخوا چی په افغانستان کی دانگریزانو دحکومت زمانه وه، یوه ورځ یوسړی سروهلی بروهلی دیو انگریز دفتر ته ورغی او ددفتر مامورته یی وویل:

«صیب ! زه له کوره په مزدوری پسی راوتلی یم، دااریزه (عریضه) می واخله که چیری کار راته پیدا کړی، نو ډیره مهربانی او شفقت به دی وی».

مامور ترینه غوښتن لیك واخیست او ورته وی ویل:

«دادی خپله لیکلی دی؟»

غلام : هو ! صیب ستا ددوعاو برکت دی، پخپله می لیکلی دی.

مامور ورته په خندا وویل: «ماکله درته دوعا کړیدی؟»

غلام : « بس صیب! ستا ددوعا برکت دی» پر دغه وخت یی لاسونه د احترام په توگه غبرك پر سینه ایښی وو او ملایی لندی کړی وه.

صیب ! زه دنواب خان سړی یم هغه ویل چی په مامورصیب می سلام وایه مامور دنواب خان دنوم په اوریدو سمدلاسه په څوکی کی دفتر په څیر پورته شو او ویی ویل: ښه ! ښه! ته دنواب خان سړی یی.

غلام غاړه تازه کړه او په ډیر ویاړ یی وویل: هو صیب! زه د نواب سړی یم.

مامور ورته وویل: خان صیب ته زما احترامات او تعظیمات تقدیم کړه او ورتهووایه چی موږ هر وخت خدمت ته تیار یو، تاسی امر کوی.

غلام : په سترگو صیب ورته به وایم، صیب زما په اریزه مو لږ پام وی مامور ددغی ورځی ټول غوښتن لیکونه جانه تن انگریز ته ورکړل.

هغه دځلوېښت یا پنځه حلوېښت کلنی په بریدونو کی ږشنی ننوتی او نافذی سترگی یی درلودی، جانه تن مامورته وویل:

«ته پوهیږی چی باید څه پوښتنی ترینه وکړی، زه بهر دکړکی خولی ته ناست یم او اورم به یی زما مخکی زیاتره خلك سمی خبری نه کوی او تاسره هرڅه وایی»

مامور ورته ښه صیب وویل او نور په شاولاړ تر هغی چی له دفتر نه ووت.

بله ورځ سهار، غلام په ټاکلی وخت دمامور مخی ته داحترام په توگه را غبرگ شو لاسونه یی پرسینه کیښودل او سلام یی پری واچاوه، هغه ورته دکیناستو اشاره وکړه او داسی پوښتنی یی ترینه پیل کړی: نوم دی څه دی ؟

غلام : تا او جانه تن صیب چی هرڅه خوښ وی.

مامور : په دی کی زموږ څه خوښه ده ته خپل نوم وښیه چی زه یی ولیکم.

ځواب : صیب ! ځینی خلك راته غلام وایی او نواب خان راته غلامك وایی خو ستا او جانه تن صیب خوښه چی هر څه راته وایی.

مامور دهغه نوم ولیکه او ورته یی وویل: «ته عجب سړی یی خپل نوم هم د نورو خوښی ته پریږدی، ښه دپلار نوم دی څه دی؟»

غلام : صیب! زه بی پلاره یم، څه چی ستا خوښه وی ویی لیکه .

مامور: داڅه وایی غلامه !

غلام : صیب! رښتیا وایم، زما عمر ټول په پردیو کورونوکی تیر شوی او همدغسی رالوی شوی یم، هر چابه یو لنډه موده راته زوی، بچیه، بچو او څه څه نور، نور نومونه اخیستل او بیا به

یی له کوره شړلم، زه پوه شوم چی زما اصلی پلار ؤاو که نه و.

مامور : د اریانتیا خبره ده، نو تا خط او سبق چیرته زده کړل؟

غلام : صیب! زه که نواب خان سره مزدور وم او وظیفه می داوه چی دهغه زامن مکتب ته بوځم او بیرته یی راولم او دهغوی کتابونه ورسره یوسم نور کار می نه ؤ، دمکتب دیوه بوډا معلم زړه راباندی وسوځیده زه یی هم له نورو هلکانو سره کینولم دا څو تورتکی می هماغلته زده کړل.

مامور : ډیر هوښیار تیا دی کړیده غلام خانه چی لیك او لوست دی زده کړیدی.

غلام : لاسونه پر سینه کیښنول : صیب! داستاسی د دوعاگانو برکت دی.

مامور ورته په ځیر، ځیر وکتل خو داځل یی هیڅ ورته ونه ویل.

مامور : دکوم ولایت یی او په قوم څوك یی دکلی نوم دی هم راته ووایه.

غلام : صیب بی ولایته، بی قومه او بی تربوره سړی یم اوس دملك نواب خان له کلی نه راغلی یم.

مامور نورله هغه سره استدلال نه کاوه هرڅه به یی چی ویل هغه به یی لیکل.

مامور : ښه په امانت داری او صداقت کی ښنگه یی؟

غلام : صیب ښنگه چی ته یی.

مامور : ته ماځه کوی او زما نه څه خبریی خپله خبره کوه.

غلام : زه به نورڅه ووایم صیب ! ښنگه چی، ستاسو حوښه وی.

مامور : دچاپه مذهب یی؟

غلام : دملکانو په کلی کی دملك نواب خان په مذهب وم او اوس ستاخوښه.

مامور : (په غوسه) ته خوماته لیونی شان ښکاری په هرشی کی ستا خوسه او ستا خوسه، نو په مذهب کی هم زما خوښه، بله خبره دی هم زده کړی او که نه ؟

غلام : صیب ! ستاسی خوښه زما چی حه زده دی هغه می درته وویل که وایی چی داسم نه دی نو ته یی راته وښیه هماغسی به وایم.

مامور : (په غوسه) ځه لاړ شه! گومان می نه کیږی چی تاته څوك په دی عقل ماموریت درکړی دا انگریزان دی، انگریزان ! وښته برمه کوی او ته په دی عقل راغلی یی چی ماموریت درکړی، په هرڅه کی ستا خوښه، ستاخوښه، ستا خوښه ... هره خبره ځانته ځواب لری ، ستا خوښه ستاخوښه ...

مامور دا خبره څو ځلی له ځانه سره په ډیره غوسه تکرار کړه، غلام له څوکی نه راپورته شو، مامور ته یی په ډیر درنښت سلام وکړ او ورته وی ویل: صیب ! ښنگه چی ستاسی خوښه وی صیب ! هر څه چی ته وایی هماغسی به وکړم یو ښه شیبه ولاړو، بیایی بهر تلو اجازه واخیسته او له دفتر نه بهر ته روان شو، جانه تن انگریز دغه ټولی خبری واوریدلی، له هغه سره یو ملك هم ناست و.

مامور چی پانې راوړلی نو جانه تن ته یی وویل: «صیب ! دایو خو چور لیونی و، هیڅ عقل یی نه لاره په هرشی کی به یی ویل ستا خوښه، حتی په نوم کی یی هم وویل: صیب ! ښنگه چی ستا خوښه وی»

جانه تن په خندا شو او مامورته یی وویل: «تراوسه ما دماموریت او نوکری لپاره دومره وړ او هوښیار سړی نه ولیدلی ورشه راویی کړځو ! ما

در زیر ذره بین

● فرق بین (سرقت) و (توارد) درشهادت!

در شعر موردی بنام توارد وجود دارد و آن اینست که دوشاعر هر کدام شعری بگویند که از حیث لفظ و معنی مانند هم باشد در اینجا این شبه بوجود می آید که ممکن است این شعر را یکی از دیگری به سرقت برده باشد درین صورت راه حل اینست که باید دیده شود که کدامیك از این دوشاعر از نظر منزلت در شعر و شاعری برتر و والا مقام تر است کارشاعر والامقام (توارد) به شمار می آید ولی شاعر ضعیف بر سرقت ادبی متهم میگردد و شاید حتی به مقام سارق الشعرائی نیز منصوب ومفتخر گردد !!

(سرقت) و (توارد) با مطالعهء یك خبر در جریدهء شهادت ارگان حزب اسلامی در ذهنم تداعی گشت، خبری که گویا بسیار با اهمیت بوده و به همین سبب درپیشانی اخبار یعنی جائی که معمولاً به اخبار بسیار مهم اختصاص دارد به چاپ رسیده است.

در تحت عنوان «امنیت ساحات غرب و جنوب غرب کابل بیشتر مختل می باشد» گویا به نقل از شاهدان عینی می نویسد.

در جریان یك و نیم هفته قبل دو پایه ماشین خیاطی ازدکان محراب الدین در قلعهء غیبی و چوب دستك منازل فلانی و فلانی در قسمت نوبرجه به سرقت رفته است.

سرقت در هر جائی که صورت گیرد چه کم باشد و یا زیاد جای نگرانی و تاسف دارد اما سوال اینجاست که آیا (چاپندگان)! این خبر میدانند در طول همین یکنیم هفته چند عراده موتر در مسیر راه کابل جلال آباد توسط افراد مسلح حزب اسلامی به غارت برده شده است؟

شما سرقت دوپایه ماشین خیاطی از دکان یك خیاط و سرقت چند دستك را در پیشانی اخبارتان به چاپ می رسانید ولی از صد ها پایه ماشین فابریکه نساجی بگرامی و جنگلك که به پاکستان آورده شد و بفروش می رسد هیچ نمی گوئید زیرا از نظر شما آفتابه دزد سارق است و فابریکه دزد مجاهد. بعبارهء دیگر اگر امیر السرقا در روشنی روز دست به قطاع الطریقی بزند و خلق الله را غارت کند کارش توارد است ولی آنکه در تاریکی شب چوب دستکی را بدزدد سارق است!

آمدن این خبر در شهادت تلویحاً اشاره به استقرار امن در کابل دارد. ساحات غرب و جنوب کابل که تا چندی قبل تحت کنترول مخالفین قرار داشت هر روز شاهد دزدی و جنایت تفنگداران این گروهها بود ولی اینکه در ظرف یکنیم هفته به شهادت شهادت فقط دو پایه ماشین خیاطی، و چند چوب دستك در آنجا به سرقت رفته است باید به دولت اسلامی تبریك گفت که توانسته است تا این حدود در تامین امنیت موفق باشد.

● آیا توطئهء دیگری در حال شکل گرفتن است؟

طبق اخبار منتشره در مطبوعات پاکستان سفارت پاکستان در ایتالیا به سردار ولی داماد ظاهرشاه ویزهء پاکستان اعطا فرموده تا ایشان به پاکستان بیایند و با رهبران مستقر در پشاور مذاکره نماید. البته تمایل به بازگشت ظاهرشاه ودادن نقشی به وی در حل بحران افغانستان را مدتها قبل جنرال صاحب بابر از خود نشان داده بودند که بعداً با امیدواری های که با فتنهء طالبان خلق شد این پروگرام ملتوی گردید و اکنون که آن امید ها به یأس مبدل شده است همسایگان مهربان ما قصد دارند این حربه آخرین را نیز بیازمایند، تا مگر کارگر افتد

بنظر ما جنرال صاحب بابر در طرح توطئه های ناکام علیه دولت اسلامی همانقدر متخصص اند که فلان بندهء خدا در سازمان دادن کودتاهای نافرجام و از قبل محکوم به شکست. به همین علت است که حاصل کار آنان تا کنون مصداق این شعر شاعربوده است که

مدعی خواست که از بیخ کند ریشهء ما　　　　دست غیب آمدو بر سینهء نامحرم زد

● کلاتکاری در پرداخت طویانه

چند روز قبل در محفل شیرنی خوری یکتن از دوستان به واقعه عجیبی برخوردم. طبق معمول در هر محفل نامزدی موضوع قابل توجه و مهم بستن عقد نکاح عروس و داماد است و جز عمده عقد تعین مهر میباشد که نظر به رسوم هر منطقه پس از جرو بحث زیاد میان وکلای منکوحین و یا ندرتاً مستقیماً توسط خود عروس و داماد نظر به توانائی و توافق جانبین پول قابل قبول و مناسبی تعین می شود در محفل اخیر الذکر بدون آنکه سخنی میان طرفین پائین و بالا شود پدر داماد چك، یك لك دالری را به عنوان طویانه به پدر عروس تسلیم نمود که به این ترتیب شیربها یاطویانهء عروس خوشبخت یك لك دالر تعین گردید این موضوع نه تنها مرا متعجب کرد بلکه تمام اشتراك کننده گان را بهت زده ساخت زیرادر شرایطی که ما زندگی میکنیم تعین یك لك دالرطویانه چندان افتخار و سرکلانی نیست شاید پرداخت یك لك دالر به چنین عنوان اشکال قانونی داشته باشد ولی ترس این است که کلان کاری پدر داماد رقابت های نادرستی را دامن بزند و خدای نا کرده طوری نه شود که خانم های که شوهران شان مالك یك لك افغانی نیستند دست به طغیان بزنند و جوانانی که قدرت رقابت را ندارند از فیض ازدواج محروم بمانند و به این ترتیب گره تازه دیگری به گره های که در سر راه ازدواج ایجاد شده اضافه شود و دنیای ازدواج دستخوش بحران و شکار خواهشات مشتی عناصر مسرف گردد.

د دوستم ملیشیانو د زوال شیبې

د ۱۳۷۲ د جدی د میاشتی د کودتا د پاره چی د اسلامی دولت په مقابل یکښی په اصطلاح دهم اهنګی شورا په نوم کومه کودتا وشو او په همغه اولو ورځو کښی دغه کودتا د کوم سرنوشت سره مخ شوه هغه د ټولو نه مخکسی د ملحد دوستم ملیشی وی چی ځالی د ښار نه وویستل شوی او بیخی تار ومار شوی اوس دغه شورا د ویجاړتیا او سقوط په حالت کښی ده.

هغه وخت چی د حزب اسلامی ، مزاری باند او رشید دوستم افرادو د کابل په شاو خوا کښی سنګرونه نیولی وو او په اصطلاح د هم اهنګی د شورا په چوکات کښی فعالیت کاوه تیك هغه وخت د زوال سره مخ شوه کله چی مزاری ، طالبانو د لاسه سر وخوړ او د دوستم ملیشی پاکستان او مزار ته وتښتیدی او حکمتیار سروبی ته لاړ ځکه نو د همغی ورځی نه دغه تش په نوم شورا د منځه لاړه خو بیا هم د شورا د مثلث هری ضلعی په په خپلو بیانونو کښی د لاسه وتلی موړال د تقویه کولو د پاره دا خبره کوله چی د هم آهنګی شورا د پخوا په شان په خپل حال باقی ده او د دولت په مقابل کښی جنګیږی . دغه شورا هغه وخت چی مزاری باند په کابل کښی محاصره وو او د دوستم ملیشیان ئی په خپلی سیمی پوری نیولی وو د تیښتی او مرستی لاره ئی لټوله حکمتیار نشو کولی د شورا اضلاع د محاصری نه راوباسی.

اوس چی د دولت په مقابل کښی اپوزیسیون ورځ په ورځ ماتیږی او په هر ځای کښی په شا تمبول کیږی نه یوازی د شورا مرکزیت ئی دړی وړی شوی دی خپله دمزاری باند، حزب اسلامی او دوستم ترمنځ هم پوره فاصله او واټن پیدا شوی دی یو بل د دولت او مجاهدینو د ګذارونو څخه نشی خلاصولی یو بل ته ئی سره آوازونه ته رسیږی او هیڅ ډول هم اهنګی وجود نلری بیا هم بناعلی مجددی د زړه د خوشحالولو او خیالی پست د نیولو د پاره د هماهنګی د شورا د موجودیت بیانونه ورکوی او طالبانو څواکونو ته ئی د یو ځای کیدو دپاره لمن غوړولی ده.

په دی وروستیو وختو کښی چی د مزاری د باند اصلی مرکز او مقر بامیان د دولت په قبضه کښی راغلی دی او د دوستم په قلمرو کښی د خپلو او سلاسی کیدو یوه نوی مرحله رامینځ ته شوی ده نه یوازی د ملیشو د زوال شیبی را رسیدلی دی بلکه ورسره جوخت د هم اهنګی د عالی شورا جنازه هم راخستلی شوه او متحدینو ټول قوځی فعالیتونه مات شوی دی د مثلث هره ضلع جلا جلا فعالیت کوی او د خپلو موضع ګانو په خوشی کولو سره یا تښتی یا ځپل کیږی او یا تسلیمیږی ځکه نو ویلی شو چی هماهنګی ویجاړه شوری او داپوزیسیون ناولی اتحاد په مینځ کښی د بی اتفاقی او ځان ځانی یوه نوی دوره شروع شوی ده او انشاء الله دملیشیانو دنیستی او نابودی شیبی رارسیدلی دی.

هله به بیا دا وړی شړی شی!

دری حلور ورځی کیدی چی میمونه د خپلو خپلوانو د لیدو له پاره د کابل څخه پیښور ته راغلی وه، خپلوان او دوستان ددی نه چاپیر ؤ او دخپل خواږه وطن او ګران کابل په باب ئی ترینه پوښتنی کولی او غوښتل ئی چی د امنیتی وضعی په هکله په مستند ډول د هغی نه څه معلومات تر لاسه کړی او ډاډه شی.

میمونی هم په پراخه حوصله د هغوی د تشویش د زایلولو لپاره کیسی کولی، او د وضعی د عادی کیدو په باره کی ئی په ډیره خوشبینی خپلوانو او وطندارانو ته توضیحات وړاندی کول، هغی د خیرخانی مینی، ده افغانانو، مندوی بازار، پل باغ عمومی فروشګاه، مکروریانونو او نورو مناطقو د امنیت او ګنه ګونی، پرانستی او ډکو دوکانونو، د کسب ګرو د کار او فعالیت د جاری کیدلو، د ښاری بسونو او نورو ترانسپورتی وسایلو د تګ راتګ د پریمانیو، د تعلیمی مؤسسو د پرانیستلو ددولتی ادارو د کار او فعالیت د عادی جریان او نور په ارتباط خوری خوری کسیی کولی، او نورو په خورا خوند او لذت اوریدلی او زړونه ئی باغ باغ کیدل.

یوی ښځی ترینه وپوښتل: ښه نو، که خدای(ج) کول جګړه نوره پای ته رسیدلی نو که نصیب وی د اوړی دا تودی شپی ورځی به د خپل وطن په معتدله هوا کی تیره ؤ او بیا ئی په یو ه هیجانی انداز میمونی ته مخ کړ: همداسی نده میمونی...؟ میمونی سوړ اوسیلی وویست او ځواب ئی ورکړ: هوکی، په کابل کی امنیت په بشپړه ترګه ټینګه شریدی، راکټونه او بمونه به په مظلومو خلکو نور نازل نشی.

چا ورځنی وپوښتل: بی باوری د څه لپاره دی؟ میمونی وویل: څه نپوهیږم چی دلیل ئی څه دی خو دا ټول زمونږ د هیواد دښمنانو هڅو او فعالیتونو په خاطر او دغه..

میمونی چی په خبرو ګرمه شوی وه زیاته کړه: نه پوهیږم چی مونږ ټول ولی داسی جاهل شو او د نورو په ژبه په خپلو کښی سره دښمن شوو. همدا مونږ نه ؤ چی د خپلی سیمی د رنګارنګ ملیتونو په مینځ کی مو په ډاډه زړه او لوړ سر ژوند کولو، دوستانه او ښه نیت څخه ډك روابط مو درلودل او په ډیره مینه مو یو د بل سره راشه درشه درلوده، غونډ سره ګاونډیان ؤ، حتی خیښنی به مو وکړه د چا به لور وه، د چا به زوی ، په ډیره علاقه او اطمینان سره به مویو بل ته واده کړه چی پدی توګه بر سیره پر ګاوندی توب کورنی اړیکی به مو هم ټینګی کړی. نه به پښتون د هزاره څخه تنګ کولو او نه به تاجك له پښتنو څخه ...

نو اوس چی دکورنیو او بهرنیو دښمنانو لخوا د واحد افغان ملت په مینځ کی او د ورونو ملیتونو تر منځ د نفاق او نفرت پیدا کولو هڅی کیږی باید ددغه بیل والی، بد بینی، ځان ځانی، خودخواهی او ځان د بل په نسبت جګ ګڼل له مینځه ورك شی او ټول لکه د یوی کورنی غړی سره په مینه یو ځای شی او ددغو بهرنیو توطیو مخه ونیسی چی هله به بیا دا وړی شړی شی.

(بلقیس مکیز)

موقف اسلام در رابطه با آمیزش مرد و زن

نویسنده: محمد الغزالی دانشمند مصری
مترجم: عبدالحفیظ (همام)

و من نمیدانم که ازدواج درین جوامع بشری چگونه صورت میگیرد؟ ممکن است که نوعی از قمار باشد! و به همین جهت عربها در پایتخت کشور های اروپا و افریقا به دیوانگان جنسی معروفند، در حالیکه دروازه های بیشماری بروی هزارها دختر که از مرحلهء ازدواج گذشته اند، بسته گردیده است. و عامل آن همانا تقالیدی است که اعراب به رأی خود بدون دلیل و برهان بالای مسلمانان تحمیل نموده اند.

من جامعهء اسلامی را از این لحاظ که یك جامعهء بسته ویاباز است تعریف نمیکنم، جامعه اسلامی عبارت است از جامعهء طبیعی که تنها تعالیم فطرت سلیم بر آن حاکمیت دارد.

جامعهء بسته نسبت بتمام حرکات زن بدیدهء شك و گمان نگریسته و آنرا بگونهء شر تفسیر و توجیه مینماید اینجا است که مباح را حرام ساخته و برای زن موانع ایجاد میکند، نصوص را بتاویل گرفته ضعیف آنرا قوی و قوی آنرا ضعیف می پندارد، و بدینگونه شخصیت زن در چنین جامعه ای بمحو و نابودی میگراید!

اما جامعهء باز زن را بکلی آزاد گذاشته و درندگان (فحاش) را به دریدنش تشویق مینماید، و به بهانه دفاع از حقوق شخصیت زن زمینه عشق بازی و عیاشی را مساعد و فراهم می سازد.

این هردو جامعه، جامعهء زشت و ناپسند است، و جز تعالیم اسلام که یگانه اندیشه سلیم و طبیعی، نه آلوده و ملوث، میتواند آنرا درك نماید بدیلی را غیر از آن من نمی یابم!

روزی شخص دانشگاهی متشددی را دیدم که ازین فرمودهء خداوند «مردان مسلمان و زنان مسلمان بعضی شان کارساز بعضی دیگرانند، بکار های پسندیده امر نموده و از کارهای ناپسندیده منع میکند» توبه آیهء ۷۱ تعجب مینمود، گویی وی هرگز این آیه را نه شنیده تا اینکه بعنوان صحبت و برهان بمنظور اینکه زن میتواند امر بمعروف و نهی از منکر، و حق را ثابت و باطل را مردود نماید بآن یاد آور شدم!

و او گمان میکرد که صدای زن حرام است و جایز نیست تا برای نصرت حق و یا فضحیت باطل لب بسخن بگشاید.

کسی دیگری که معتقد به حجاب زن در جامعه بود، برایم گفت: آیا خداوند در خطاب بزنان نمی فرمایدکه در خانه های خویش بمانید و آرایش خود را همانند جاهلیت پیشین نمایان نه سازید» احزاب آیهء ۳۳ ؟ گفتم : آیات قرآن با همدیگر منافات ندارند، و تفسیر این آیت باین مفهوم که خانه زندان زن باشد تفسیر نادرست و باطل است، و همانا حدیث صحیحی در مورد ثابت است که آنحضرت (ص) میفرمایند: «پروردگار برای شما (زنان) اجازه داده است تا بخاطر ضرورتهای تان بیرون شوید» و آنچه ممنوع و نارواست خارج شدن بگونهء جاهلیت قدیم و یا جدید میباشد.

پس زن میتواند از خانه بیرون برود و او یقیناً این حق را دارد - آیت دیگری چگونگی و شکل بیرون شدن او را بیان داشته است، و زنان باعفت بالباسهای بیرون می شوند که بدن شانرا پوشانیده تا شبهه و گمان بد را از خود دور سازند و خود بر خویشتن شهادت میدهند که انسان پاك و با عفت است. اما لباسهای برهنه و عریان باعث برانگیختن غریزهء شهوت گردیده و مورد توجه فرومایگان میگردد، ولی زن مسلمان با خفظ کرامت ووقار، با پوشیدن چنین لباس خود را هرزه نمی سازد، و این البته بأساس این فرمودهء خداوند (ج) است که میفرماید: «ای پیامبر بگو بزنان و دختران خود و بزنان مسلمان که فرو گذارند برخود چادرهای خودرا، واین نزدیك تر است تا به اینکه شناخته شوند و اذیت نگردند، و هست خداوند آمرزنده و مهربان» احزاب آیت ۵۹.

جامعهء مسلمان باید آراسته بتقوی و فضیلتی باشد که دلها درآن سکون پذیرد و عبادتی درآن برپا گردد که از فحشا و منکر باز دارد، و حدود الهی که همهء جامعه به نشانه های مشخصهء آن تزیین یافته باشد رعایت گردد!

در چنین اوضاع و احوال زن بمنظور رفع نیاز و حاجتش بیرون میشود، و میتواند در برو بحر بجنگ و دفاع بپردازد، چنانچه قبل ازین زنانی از صحابه چنین نموده اند، و اگر توانایی و استعدادش او را بهوا نوردی یاری دهد از نظر اسلام هیچ مانعی ندارد.

پس زن در اسلام از کدام نسل و یا نژادی بیگانه نیست، من کسانی را میشناسم که این حرف خاطر شانرا آزرده و ناراحت می سازد! آن بیچارگان با تنگ نظری شرم آور شان اسلام را در سنگر هایش ضربه زدند، و نسلی از زنان را ببار آوردند که نمی توانند بصورت درست فرزندانشانرا تربیهء نیکو دهند، در حالیکه راهبه های یهودی باکمال زرنگی بمنظور اقامهء دولت اسرائیل جانفشانی نموده و برای ارتداد هزارها مسلمان فعالیت مینمایند.

اما حقیقت آنست که من نسبت بآینده ناخوشنودم، زیرا از مفتیانی که منسوب به اسلامند می شنوم که ایشان تا هنوز فتوای تحریم رفتن زنانرا به مساجد میدهند! و من میخواهم آنها را متوجه سازم که مسایل مهمتر از روابط میان مرد و زن وجود دارد که باید بذل توجه صورت بگیرد و آنها عبارت اند از : جاگزین ساختن ایمان قوی در اعماق قلبهای صیقل شده توام با اخلاص، توکل، رغبت، ترس، محبت به اسلام و بیزاری از کفار، و بعد هم اقامهء اخلاق اجتماعی در جامعهء مانند راستی، نیکویی، وفا و مهربانی! زیرا امراض روحی ناشی از فقدان آنچه تذکر رفت خطر ناکتر از اضطراب جنسی میباشد. و آثار بغض و کینه توزی موجود میان مسلمانان خطر ناکتر از آثار انحلال اخلاقی موجود میان دشمنانشان است.

و احمقانه خواهد بود کسی گمان کند که نپوشاندن صورت خطرناکتر از ضیائت قلب و جسد بردیگران باشد!

صیب! خنگه چی ستاسی...

دهغه ټولی خبری واوریدلی»

مامور : صیب! دهغه په خبروکی خو ماته دعقل څرك هم نه ښکاریده.

جانه تن : «ستادعقل په تله کی دهغه خبری سپکی وختلی ځکه ته جوهر شناس نه یی، خو زما دعقل په تله کی دهغه خبری خصوصاً دایو خبره چی ویل یی: «دملکانو په کلی کی دملك نواب خان په مذهب وم او اوس ستاسی خوښه»

ډیر وزن لری دغه راز خلك ډیر کامیاب مامورین وی، دآمرینو دبری موفقیت او دوام رمز دهمدغه راز مامورینو په کار کی نغښتی وی.

ته نه پوهیږی چی زه دهغه عقل ته دومره ضرورت نلرم لکه څومره یی چی دهغه دپتهوسترگو اطاعت ته لرم یعنی داچی زما مشاور، دوست او ملگری نه دی پکار، بلکه یو مطیع او فرمانبردار مامور می پکار دی، امر به زما وی او منښه به دهغه». جانه تن تر خپل خنگ ناست ملك خان میرته مخ ور واړاوه او ورته یی وویل: خنگه ملکه ! تاسره دغه ډول خلکو گوزاره کیږی؟ هغه وویل: «صیب ! چی زموږ په مذهب وی او په ښه بده او توره سپینه کی په موږ پسی روان وی او که له موږ سره یی زاولی پکی سولی نو بیا به کلی راته پرېږدی»

جانه تن په دی خبره ملك خان میر پرولی وټپاوه او ورته وی ویل.

«آفرین ! ته هم ډیر دکار سړی یی» بیایی مامورته وویل:

«هله پسی ورشه چی درنه لاړ نشی»

مامور په غلام پسی ورغی او ورته ویی ویل: «بیرته را وگرځه جانه تن صیب دی غواړی» غلام په ملا راکوږ شو او مامورته یی وویل: «ښه صیب ! خنگه چی ستا خوښه وی».

***

وایی چی غلام دومره ترقی وکړه چی دجانه تن دټول دفتر واکدار شو او هغه مامور چی په ځان یی دهو ښیار گومان کاوه هغه یی هم ترلاس لاندی شو ورروسته به بیا خلکو ورته غلام خان ویل.

جانه تن چی له خپلی وظیفی نه بل ځای ته بدلیده نو بل انگریزته یی دهغه د استعداد په هکله په تفصیل سره معلومات ورکړ او سپارښتنه یی پری وکړه همداسی به هریوه په بل سپاره .

***

ما پخپل گومان تاسی ته دترقی او پرمختگ لار در وښوده ځکه دماموریت دغه دود لاپای ته نه دی رسیدلی، بلکه نوریی هم پرمختگ کړیدی، نور نو «صیب ! خنگه چی ستاسی خوښه وی!».

محترم جمهور رئیس ..

او زیاته یی کړه چی د یونیچا مؤسسه له پنځو کلونو را پدیخوا په افغانستان کی خپل فعالیت ته دوام ورکوی.

د افغانستان اسلامی دولت جمهور رئیس محترم پروفیسور برهان الدین ربانی ددغی موسسی د کار او فعالیت د رپوټ د اوریدلو نه وروسته د خبرو په ترځ کی وویل:

بهرنیو غیر دولتی مؤسسو او په تیره بیا د یونیچا او د ای، تی، سی موسسی چی په افغانستان کی خپل کار ته دوام ورکوی په نسبی توگه په ډیره لنډه موده زمونږ خلکو ته ډیر گټهور کارونه کړیدی.

د افغانستان اسلامی دولت ددغی مؤسسی د بشردوستانه کار او فعالیت څخه مننه کوی او هیله لری چی ددغی مؤسسی په کار او فعالیت کی زیات تحرك او چټکتیا راشی.

داسلامی دولت دښمنه نیت نه...

شوه چی دمخالفینو انجام څه شو او همدا اوس چی په ولایاتو کښی د ملیشو په مقابل کسی کوم بریالی عملیات روان دی او د ځپلو او تسلیمی کوم لړی شروع ده ددینه باید عبرت واخستل شی او مسئلی دخبرو دلاری هواری شی.

مخالفین چی کله کله دملگرو ملتو دلاری دلانجی په غوڅولو ټینگار کوی دادی یو ځلی بیا دملگرو ملتوسرمنشی د افغانستان دپاره دسولی دبیا فعالیت هدایت صادر کړی دی او ویلی شوی دی چی ښاغلی محمود مستیری به یو ځلی بیا سیمی ته راځی او دسولی چاری به سرنه پیل کوی تر کومه ځایه چی په دولت پوری اړه لری او تر همدی شیبی پوری ئی دملگرو ملتو دسولی دپروگرام کوم ملاتړ او ملگرتیا کړی ده حتی همدا نن هم وائی که چیری دقدرت دانتقال دپاره یو داسی معقول او مطلوب میکانیزم جوړ شی چی دټول ملت دپاره د منلو وړوی او دراتلونکی لپاره جنگونه او اختلافونه منتفی کولی شی دلومړی ځل دپاره دغه خونړی ناجایز او ټپل شوی جنگ پای ته ورسوی.

ولی تر کومه ځایه چی لیدل کیږی مخالفین اصولاً د سراسری او دائمی سولی سره مخالف دی او دی وجه داده چی دبهر څخه د ریموټ کنټرول په ذریعه استخدام شوی دی او دافغانستان د ورانولو او دخلکو دتباهی نه پرته بل پلان ورسره نشته دی.

اوس هم لاوخت شته دی داسلامی دولت له پلوه د مذاکراتو دروازی خلاصی دی او په دی عقیده دی هغه غوته چی په لاس خلاصیږی باید په غاښ خلاصه نشی.

آخرین پناهگاه...

را بدست می آورد گفت! ارما همه مردند. پسر بزرگم که قبلاً در تصادم موتر از دوپا معیوب شده بود باوجودیکه پول و دارائی زیاد بود واو را جهت معالجه به کشور هندوستان فرستادیم ولی ازبخت بد خوب نشد و تاحال در همانجا بحالت بیمار و معذور زندگی مینماید.

بعد در حالیکه هق هق گریه مجالش نمیداد با صدای لرزانی اضافه کرد: ترکه دیده بودی من ٦ پسر جوان. شجاع و دلیر داشتم آنها با وجودیکه توان مالی داشتیم و میتوانستیم به بهترین نقطهء دنیا پناه گزین شویم باوجود اصرار من و پدر شان جایی نرفتند و در همینجا ماندند.

یکروز شوهرم موتریرا که تازه خریداری کرده بود به اینجا اورد و بچه هایم هر پنج شان همراه با دو پسر جوان همسایه در دور موتر با پدر خویش میگشتند و به تماشای موتر جدید مشغول بودند که ناگهان راکتی آمد و این هفت تن را با پارچه های موتر ،کجا به هوا برد و دوبار بزمین زد.

سه پسرم، شوهرم و دوجوان همسایه جابجا کشته شدند و دو پسر دیگرم تا اخیر زندگی معیوب گردیدند که حالا نمیدانم در کجا افتاده اند.

روز بطرف شام میرفت شامیکه وحشت ناکترین شامهای زندگی شهر ما و مردم ما بود. اما ماه گل استوار تر بدیوار شکسته تکیه داد، زیرا او میدانست که دیگر تکیه گاهی بجز دیوار شکستهء منزلش ندارد گویا او نمیخواست این آخرین پناهگاه را تا آخرین رمق حیات ترك نگوید. آری وی نمیخواست آن محل مملو از خاطرات یك زندگی پر از خوشی ها را با خاطرات خوش خانوادگی ترك گوید

از ب (شوکران) ۱۳۷۳/٦/۱۵

بقیهء یادداشت مدیر مسئول

تلاشهای بین المللی و ملی و حمایت از فعالیت های صلح خواهانه برای یافتن راه حل قضیه از طریق مفاهمه و مذاکره اعلام نمود.

اینك در آستانه پنجاه همین سالگرد تأسیس سازمان ملل متحد به عنوان تنها مرجع بین المللی توقوع میرود تا سازمان نامبرده درحل قضایا و معضلات بین المللی موثر تر از گذشته گام بردارد. باوجود نکته چینی ها واعتراضاتی که به نقش ملل متحد در حل مسایل جهانی وجود دارد مانقش ملل متحد را در حل مشکلات جهانی موثر و مفید دانسته در حالیکه مرجع متبادل آن موجود نیست. وجود سازمان نامبرده را مرجع مطمئن بین المللی و ضامن تآمین صلح در افغانستان وجهان میدانیم.

بنا بر این از سرگیری ماموریت نماینده خاص دبیرکل آن سازمان در رابطه با ادامه ماموریت صلح در افغانستان را که طبق اظهارات اخیر آقای مستیری عنقریب آغاز خواهد شد قدم نیك و تلاش مؤثر در راه تأمین صلح در افغانستان قلمداد نموده حمایت همه جانبه خود را از آن اعلام میداریم.

به علت آتش سوزي در يك طياره، روسي

پانزده تن به هلاكت رسيدند

بنا به گزارشهای واصله يك طياره، مسافر بری روسی هنگام فرود آمدن در لاگوس پايتخت نايجيريا از خط رنوی خارج گرديده و هنگام برخورد با زمين آتش گرفت .

در سانحه، مذكور پانزده تن از مسافرين طياره به هلاكت رسيد. در گزارش آمده است كه خدمه و كاركنان طياره از اين حادثه جان به سلامت بردند. تحقيق در مورد علت اين سانحه ادامه دارد .

فتح
ارگان نشراتي جمعيت اسلامي افغانستان (خارج كشور)
دور دوم نشراتي ـ سال دوم شماره، دهم چهارشنبه ۷ سرطان ۱۳۷٤ هـ ش ـ ۳۰ محرم الحرام ۱٤۱٦هـ ق ـ ۲۸ جون ۱۹۹۵ م

د يـونسكو سازمان د كابل موزيم په بيا احيا او

جـوړولو كې مرسته كـوي

دغه تګي د يونسكو او د افغانستان د فرهنگي ميراثينو د ساتني د ټولني هيئت سره د اطلاعات او فرهنگ وزارت سرپرست سيداسحق دلجو حسيني په كتنه كي طرح شو.

د اطلاعات فرهنگ وزارت سرپرست هيئت ته موزيم ته د رسيدلي زيانونو او د موزيم د بيا احيا كولو په باب د افغانستان اسلامي دولت د اقداماتو او د دغه موزيم آثارو د وركيدو په باب معلومات وركړل.

په مقابل كي هيئت د اطلاعات او فرهنگ وزارت سره د موزيم د وداني په بيا جوړولو او د موزيم په بيا احيا كي د هر راز مرستو ژمنه وكړه.

د دوستمي مليشو د پيوستون په دوام

قوماندان عبدالرحيم له خپلو سل تنو افرادو سره د اسلامي اردو ليكو سره يو ځاى شو

په رارسيدلي خبرونو كي ويل شويدي چي له اسلامي دولت سره د دوستمي مليشنو د قوماندانانو د پيوستون په دوام د دوستم مليشيانو يو تن قوماندان عبدالرحيم له خپلو سل تنو افرادو سره د فارياب په ولايت كي د مليشو له ليكو څخه ووت او د اسلامي اردو ليكو سره يو ځاى شو.

قوماندان عبدالرحيم ته چي د اسلامي دولت د اسلامي حاكميت په درك سره د مليشو ليكه پريښودله د ٤۳۲ لوا قوماندان عبدالكريم ارشد او د سيمي مجاهدينو د دغو افرادو پيوستون ته ښه راغلاست ووايه.

قوماندان عبدالرحيم له خپلو افرادو سره يو زيات اندازه سپكه او درنه وسله له مهماتو سره د اسلامي اردو ځواكونو ته سپارلي دی.

د جريان عمليات مجاهدين در ولايت جوزجان:

جنــرال اميــر محمــد جراح به هـــــلاكت رسيد

گزارشهای رسيده به نقل منابع نظامی از ولسوالی كوهستانات ولايت جوزجان حاكيست در پی عمليات تعقيبی مجاهدين و اردوی اسلامی در ولايت جوزجان بتاريخ ۲ سرطان سال جاری جنرال امير محمد جراح قوماندان كندك تانك گارنيزيون ولسوالی كوهستانات ولايت جوزجان مربوط مليشه های جنرال دوستم در بر خورد با مدافعين دولت اسلامی به هلاكت رسيد. شدت و سرعت عمليات مجاهدين به حدی بود كه جسد جنرال مليشه به هلاكت رسيده در ميدان نبرد باقی ماند و آنها مجال انتقال آن را نيافتند.

پيشروی نيروهای دولت برای پاكسازی ساير مناطق آن ولسوالی ادامه دارد.

حسنى مبارك از يك حمله، غافلگيرانه جان به سلامت برد

گزارش منابع خبری حاكيست حسنيَ مبارك رئيس جمهور دولت مصر روز دوشنبه ۵ سرطان در عديسه بابا پايتخت ايتوپيا موردحمله مردان مسلح قرار گرفت، در اين حمله دو تن از افراد گارد محافظت مبارك و دو تن از مردان مسلح كشته شدند. ولی به حسنی مبارك آسيبی نرسيد.

گزارش می افزايد حسنی مبارك هنگاميكه عازم كنفرانس سران كشور های افرايقايی بود در نزديك ميدان هوائی هدف تيراندازی قرار گرفت.

پس از حمله مبارك از اشتراك در كنفرانس منصرف گرديده دو باره به قاهره مواصلت نمود. در حاليكه تا به حال هيچ گروهی مسؤوليت حمله به حسنی مبارك را بعهده نگرفته است.

طی يك گفتگوی مطبوعاتی در قاهره حسنی مبارك دولت سودان را متهم نموده است برای قتل وی برنامه ريزی نموده است.

د پوهنتونونو په چارو كي ددولت د عالي كميسيون غونډه وشوه

د پوهنتونونو په چارو كي ددولت د عالي كميسيون غونډه د عظمي صدارت د سرپرست محترم انجنير احمدشاه احمدزي په مشري جوړه شوه.

د عظمي صدارت مطبوعاتي دفتر خبر وركړ چي پدي غونډه كي د ښوونې او روزنې وزير محترم پوهاند محمد فاضل، دعامي روغتيا وزير محترم داكتر محمد يعقوب باركزي، د لوړو او مسلكي زده كړو وزارت سرپرست محترم پوهاند غلام نبي ناطق د كابل پوهنتون رئيس، پوهاند اميرشاه حسن يار او دكابل پوهنتون مرستيالانو او د بيلا بيلو پوهنځيو رئيسانو گډون كړی ؤ.

كميسيون د مجلس د غړو پيشنهادونه او نظريې وڅېړلې او د پوهنتون د استادانو د حقوقو، د مركزي ليليې په لگښتونو او د پوهنتون په بيا جوړولو كي د ښار او كور جوړولو چارو او د برېښنا وزارتونه او كابل ښاروالی ساختماني تصدی موظف كړل.

يكی از آثار تاريخی ولايت هرات كه در اثر جنگها صدمه ديده و اكنون تحت ترميم قرار دارد

طبق اظهار كميساريای عالی پناهندگان ملل متحد

روزانـــه يكهـزار تـن مهـاجر افغـان از ايـران بهكشورشـان بـرميـگردنـد.

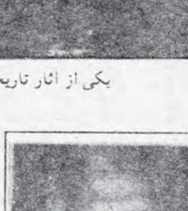
گزارش راديو امريكا حاكيست مقامات كميسار يای سازمان ملل متحد در رابطه با پناهندگان ميگويد اخيراً تعداد پناهندگانی كه از ايران به افغانستان بر ميگردد افزايش يافته است مقامات ملل متحد اضافه می نمايد مهاجرينی كه به كشور بر ميگردند تعداد آنها روزانه به يكهزار نفر ميرسد كه به اين ترتيب اگر تعداد عودت كننده گان در همين حدود باشد احتمال بازگشت پنجصد هزار نفری كه دولت ايران . در نظر دارد در ظرف شش ماه به افغانستان برگردند كم است.

رابرت كوبين سخنگوی كميساری عالی پناهندگان ملل متحد ميگويد فكر ميكنم اكثريت مهاجرين داوطلبانه به كشور شان برگشته باشند. درحاليكه كميساريای عالی پناهندگان در ماه اكتوبر گذشته اظهار نگرانی نموده بود كه علی الرغم موافقت نامه، مبنی بر اينكه هيچ كس خلاقت اراده اش و اجباراً به افغانستان برگردانده نخواهد شد. شمار زيادی از مهاجرين اجباراً از ايران به افغانستان برگردانده شده اند.

در گزارش كميساری پناهندگان سازمان ملل متحد آمده است دولت افغانستان از ايران خواسته است تا شمار زياد پناهندگان را در يك مرحله به افغانستان بر نگرداند بلكه برگشت مهاجرين بايد داوطلبانه و مرحله وار صورت بگيرد.

نصير الله بابر وزير داخله، پاكستان:

در صورت ضرورت در كراچی حكومت نظامی برقرار خواهد شد

جنرال نصير الله بابر

مطبوعات پاكستان خبری را كه با بحرانیَ شدن اوضاع شهر كراچی در آن جا حكومت نظامی برقرار خواهد شد به چاپ رسانيده اند.

جنرال متقاعد نصير الله بابر وزير داخله پاكستان ضمن سخنرانی در پارلمان اين كشور اعلام نمود در صورت ضرورت مجبور خواهيم شد در كراچی حكومت نظامی برقرار نمائيم. وی اضافه نمود هستند عناصری كه ميخواهند فوج پاكستان در ناآرامی های كراچی مصروف گردد.

بابر ضمن حمله به رهبر اپوزيسيون ميامحمد نواز شريف ميگويد اگر رهبر مخالفين از حمايت افراد مسلح در كراچی دست بردارد اوضاع به حال عادی برخواهد گشت.

لازم به ياد آوريست در برخوردهای شهر كراچی ميان دولت و مخالفين تا به حال هزاران نفر كشته و زخمی گرديده است و از مدتها به اينطرف فعاليت های اقتصادی تعليمی و انكشافی در حال نيمه فلج بسر ميبرد.

فتح
ارگان نشراتی جمعيت اسلامی افغانستان (خارج كشور)
صاحب امتياز: جمعيت اسلامی افغانستان
باما به اين آدرس مكاتبه كنيد
۱۱۰۳ G.P.O.BOX.
پشاور ـ پاكستان